

Jeg finder, at jeg som øverste ansvarlige for anklagemyndigheden, men også at lovgivere skal respektere, at det er den rollefordeling, der nu engang er.

Helge Bo Jensen (EL):

Tak for denne del af svaret. Men i forhold til sagsbehandlingstiden – og her er der jo ikke tale om den konkrete sag – spørger vi jo til, om ministeren finder, at 4 år er acceptabelt i den type sager.

Det ville være dejligt at få en svar på det spørgsmål.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg tror ikke, man skal forholde sig til tiden fra, hvornår den anmeldelse indløb til politiet, og så til nu.

Det, man skal henholde sig til, er, at der i den her sag verserer en straffesag – også i et andet land – som er under anke, og der har anklagemyndigheden altså tilrettelagt arbejdet i Danmark i samme sagskompleks i forlængelse af de retssager, der verserer i Sverige. Og det er den måde, anklagemyndigheden tilrettelægger sit arbejde på.

Det finder jeg ikke at jeg har nogen grund til at angribe anklagemyndigheden for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om offentlige myndigheders adgang til at offentliggøre resultater af tilsynsbesøg, herunder offentliggørelse af navne på private personer og virksomheder samt om de berørtes retssikkerhed i forhold til mangelen på præcise, gennemsigtige og sammenlignelige regler for, hvordan offentliggørelsen må finde sted?«

Af Eva Kjer Hansen (V), Inge Dahl-Sørensen (V), Birthe Rønn Hornbech (V) og Karen Rønde (V). (Forespørgslen anmeldt 11/10 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 25/10 2000).

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 23. november 2000.

Begrundelse

Eva Kjer Hansen (V):

Når vi har taget initiativ til denne forespørgselsdebat i dag, er det på baggrund af den totale mangel på gennemskuelighed på det her område.

Der er regler om offentliggørelse af forskellige tilsynsresultater inden for en række fagministeriers områder, men der er ingen gennemskuelighed og sammenlignelighed. Og i takt med at flere og flere fagministerier overvejer i højere grad at bruge offentliggørelse af tilsynsresultater, må det være relevant at tage en diskussion om, under hvilke vilkår offentliggørelsen egentlig skal foregå generelt.

De offentlige myndigheder skal naturligvis sørge for at give forbrugeren alle relevante informationer, men det skal foregå, uden at retssikkerheden sættes over styr. Og hvis ikke forbrugeren kan gennemskue, hvad oplysningerne fortæller, ja, så kan det skabe mere forvirring end oplysning.

I dag er det op til hvert enkelt fagministerium at fastsætte reglerne om offentliggørelse inden for sit område. Det betyder, at man ikke kan sammenligne de forskellige regler, og justitsministeren har da også i et svar skrevet: »Efter Justitsministeriets opfattelse er det således ikke muligt på en sammenlignelig måde at opstille en oversigt over reglerne.«

Forespørgerne ønsker derfor med denne debat at sætte fokus på dette emne og rejse en debat om behovet for at lave en generel beskrivelse af formålet med offentliggørelse, under hvilke vilkår det kan ske, om der skal være bagatelgrænser, om der skal laves effektvurderinger osv.

Der er ingen tvivl om, at forbrugerne har krav på oplysninger fra myndighederne, der kan beskytte forbrugerne. Der er heller ingen tvivl om, at borgere, virksomheder og myndigheder skal overholde de gældende love og regler, men det skal ikke føre til en ukritisk brug af gabestokke, hvor retssikkerheden sættes over styr.

Offentliggørelse af tilsynsresultater kan være et redskab, der kan bidrage til, at regler overholdes, men af hensyn til retssikkerheden skal der

være præcise, gennemskuelige, sammenlignelige regler for, hvordan denne offentliggørelse skal foregå.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det er regeringens grundholdning, at der ved offentliggørelse af kontrolresultater skal tages hensyn til retssikkerheden for de personer og virksomheder, som tilsynet vedrører.

Men det er samtidig også vigtigt at holde sig to væsentlige forhold for øje, to hensyn.

Der er på den ene side hensynet til samfundets interesse i, at kontrolresultaterne offentliggøres. Det vil have en præventiv, adfærdsregulerende og kvalitetsfremmende virkning. Og så er der på den anden side selvsagt hensynet til de berørte parter, som altid bør tillægges stor vægt.

Men der kan altså være en stærk samfundsinteresse i at offentliggøre kontrolresultaterne med angivelse af den involveredes identitet.

Den interesse kan være stor for at beskytte danske forbrugere, når virksomhederne ikke overholder visse grundlæggende beskyttelsesregler. Og den kan være så stor, at hensynet til virksomheden må tillægges mere begrænset betydning i forhold til hensynet til forbrugerne og offentligheden.

Selv om retssikkerhedsaspektet har stor betydning, må man ikke overse, at ansvaret for overholdelse af reglerne i første række påvirker og påhviler de enkeltpersoner og virksomheder, som vi her taler om. Der bliver først tale om offentliggørelse, når de pågældende ikke lever op til de krav, som stilles til dem.

Det er også vigtigt at understrege, at offentliggørelsen ikke træder i stedet for de sædvanlige myndighedsmidler. Det er disse midler og påbud, forbud, bøde osv., der primært skal sørge for, at eventuelle ulovligheder stoppes.

Det er den altovervejende hovedregel, at der er klare regler for, hvornår og hvordan offentliggørelse af kontrolresultaterne inden for de enkelte områder kan finde sted, og disse regler er jo netop fastsat af hensyn til retssikkerheden for den enkelte.

Så vil jeg gerne tilføje: Efter min opfattelse kan offentliggørelse på nogle områder være et velegnet middel til bl.a. at sikre opfyldelsen af de hensyn, først og fremmest hensynet til borgerne, som reglerne på de enkelte områder netop skal tilgodese.

Lad mig give et eksempel: Fødevareministeriets område. Her er i hvert fald to vigtige hensyn, der skal varetages inden for fødevareområdet. For det første medfører offentliggørelsen af myndighedernes kontrolresultater, at forbrugere får væsentlig bedre mulighed for at foretage et bevidst og veloplyst valg og fravalg. Denne åbenhed vil samtidig øge gennemskueligheden i kontrolsystemet og dermed skabe større tillid hos forbrugerne.

For det andet vil offentliggørelse af kontrolresultaterne have en præventiv effekt over for virksomhederne. Forbrugernes valg vil skærpe den enkelte virksomheds bestræbelser på at leve op til de krav, som lovgivningen stiller.

Herigennem skaber vi i virkeligheden lige konkurrencevilkår til gavn for de seriøse virksomheder på området, som respekterer reglerne og samtidig vil forbedre produkternes kvalitet. Med andre ord, offentliggørelsen varetager saglige og fornuftige hensyn. Disse hensyn vil man vanskeligt kunne tilgodese, hvis det ikke er muligt at identificere den, som tilsynsresultaterne vedrører.

Justitsministeren vil følge op med en nærmere redegørelse for reglerne om offentliggørelse af resultater af tilsynsbesøg.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Indledningsvis vil jeg gerne takke Venstre for at have taget initiativ til denne debat om offentliggørelse af tilsynsrapporter. Herved får Folketinget lejlighed til at drøfte et vigtigt emne, som også har været genstand for bevågenhed i befolkningen og i den offentlige debat. Jeg vil, ligesom statsministeren, begynde med at slå to overordnede ting helt fast.

For det første er det vigtigt at holde sig for øje, at der i forbindelse med udarbejdelse af regler om offentliggørelse af tilsynsresultater med angivelse af identiteten på den, som tilsynet vedrører, skal foretages en nærmere afvejning af på den ene side hensynet til samfundets interesser i kontrolresultaterne, at kontrolresultaterne også offentliggøres og kommer til offentlighedens kendskab, og på den anden side hensynet til de berørte parter. Med andre ord skal de berørte personer og virksomhedernes retssikkerhed naturligvis indgå som et meget vigtigt led i overvejelserne, når man fastsætter regler om offentliggørelse.

For det andet er det vigtigt at gøre sig klart, at offentliggørelse ikke udgør en erstatning for de sædvanlige myndighedsmidler. Det er disse

midler, altså som påbud, forbud og bøde m.v., der primært skal sørge for, at eventuelle ulovligheder bringes til standsning.

Lad mig nu vende mig mod den første del af forespørgslen, der vedrører spørgsmålet om myndighedernes adgang til at offentliggøre resultater af tilsynsbesøg og i den forbindelse at offentliggøre identiteten på den person eller virksomhed, som tilsynet vedrører.

Jeg vil ikke komme ind på alle spørgsmål, jeg vil ikke komme med en lang udførlig redegørelse for samtlige de områder, hvor der findes sådanne regler. Jeg har valgt en mere generel tilgang til emnet, hvor jeg vil koncentrere mig om de væsentligste områder og diskussionstemaer.

De vel nok mest omdebatterede regler om offentliggørelse af tilsynsresultater findes inden for fødevarerministerens område. Disse regler gav i april måned 1999 anledning til en forespørgselsdebat om offentliggørelse af kontrolresultater. I den forbindelse gav den daværende fødevarerminister, hr. Henrik Dam Kristensen, en nærmere redegørelse for de regler om offentliggørelse af tilsynsresultater, som var gældende på dette tidspunkt.

Folketinget vedtog på den baggrund et forslag, hvoraf det fremgik, at fødevarerministeren inden den 1. juli 2000 skulle evaluere erfaringerne med offentliggørelse af kontrolresultater i medfør af den nye fødevarerlov, som trådte i kraft den 1. januar 2000.

Fødevarerministeren har i medfør af § 68 i denne lov fastsat regler om offentliggørelse af kontrolresultater. Efter disse regler omfatter offentliggørelsen alene de kontrolresultater, der har ført til skriftlige forbud eller påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, administrativt eller retsligt pålæg af bøde eller fængselsstraf.

Offentliggørelse kan først finde sted, når de administrative klagemuligheder er udtømt, bødeforlægget vedtaget, eller når der er faldet endelig dom i sagen.

Jeg kan oplyse, at der findes tilsvarende regler om offentliggørelse af kontrolresultater inden for andre dele af fødevarerlovgivningen. Jeg kan i den forbindelse bl.a. nævne økologiloven og lov om frø, kartofler og planter.

Jeg er bekendt med, at fødevarerministeren inden for et par uger forventer at fremsætte et lovforslag om ændringer af reglerne i fødevarerloven og andre love om offentliggørelse af tilsynsresultater. Dette lovforslag vil bygge på de erfa-

ringer, som fødevarermyndighederne har indhøstet efter ikrafttrædelsen af den nye fødevarerlov.

Fødevarerministeren vil naturligvis i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget gøre nærmere rede for disse erfaringer og de ændringer, som evalueringen giver anledning til.

Ud over de omtalte regler inden for fødevarerministerens område findes der lignende regler inden for en række andre ministeriers områder. Der findes bl.a. regler om offentliggørelse af kontrolresultater, som ikke beror på et egentligt tilsynsbesøg. Der kan f.eks. være tale om, at myndighederne på baggrund af en undersøgelse af et produkt finder anledning til at advare offentligheden om farer ved produktet.

Betingelserne for offentliggørelse af tilsynsresultater er imidlertid forskellige fra område til område, og det er ikke umiddelbart muligt på fornøftig vis at foretage en nærmere sammenligning og en sammenlignelig undersøgelse af indholdet af disse regler.

Lad mig derfor vende mig imod den del af forespørgslen, der angår retssikkerheden for de personer eller virksomheder, der berøres af offentliggørelsen af tilsynsresultater.

Som forespørgslen er formuleret, synes det forudsat, at reglerne om offentliggørelse af kontrolresultater inden for de enkelte områder er upræcise og uigennemsigtige, som det også fremkom her ved begrundelsen af forespørgslen, hvorved de berørte parter retssikkerhed skulle tilsidesættes.

Dette synspunkt er regeringen ikke enig i. Det er jeg som justitsminister ikke enig i. Reglerne om offentliggørelse – eller i hvert fald langt størstedelen af dem – indeholder klare og præcise retningslinjer for offentliggørelsen.

Til illustration af dette kan jeg f.eks. nævne § 2 i fødevarerministerens bekendtgørelse om offentliggørelse af kontrolresultater. I bestemmelsen er det fastsat, at offentliggørelsen alene omfatter de resultater, der har ført til skriftligt forbud eller påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, administrativt eller retsligt pålæg af bøde eller fængselsstraf, at offentliggørelse først finder sted, når de administrative klagemuligheder er udtømt, bødeforlægget vedtaget, eller når der er faldet endelig dom i sagen, og at offentliggørelse sker i elektronisk form via Internettet og finder sted med passende intervaller.

Disse regler kan vel næppe karakteriseres som upræcise eller uigennemskuelige eller i øvrigt at ville give anledning til forståelsesmæssige

vanskeligheder, herunder med hensyn til offentliggørelsesmåden.

Der er inden for andre områder nogle ganske få bestemmelser, som giver mindre præcise retningslinjer for offentliggørelse. Det bestemmes f.eks. i § 21 i den såkaldte legetøjsbekendtgørelse, at kontrolmyndigheden, når der er behov herfor, kan oplyse offentligheden om farer ved et produkt.

Den bestemmelse, der overlader det til kontrolmyndighedens skøn at afgøre, hvornår og hvordan offentliggørelsen skal ske, er imidlertid ikke forskellig fra de utallige andre lovbestemmelser, der efterlader et skøn til de administrative myndigheder, fordi det ikke findes hensigtsmæssigt fuldt ud at normere retsforholdet i lovbestemmelsen.

Jeg har imidlertid svært ved at se, på hvilken måde denne manglende præcision skulle vedrøre de berørte personers retssikkerhed. Det er jo på ingen måde usædvanligt, at der overlades et vist skøn til de administrative myndigheder.

Forespørgslen synes også at forudsætte, at de berørte parters retssikkerhed tilsidesættes, fordi de forskellige regler om offentliggørelse ikke umiddelbart er sammenlignelige. Det er, som nævnt tidligere, korrekt, at reglerne ikke er sammenlignelige, idet der inden for de enkelte områder gælder forskellige regler for offentliggørelsen, herunder med hensyn til, hvordan offentliggørelsen kan ske.

Denne forskel er imidlertid hverken overraskende eller usaglig, eftersom der er tale om offentliggørelse inden for vidt forskellige områder, lige fra navne på importører af farligt legetøj til resultater af tilsynsbesøg i f.eks. restaurationer. Den omstændighed, at der gælder forskellige regler om offentliggørelse på de forskellige områder, bevirker derfor efter min opfattelse på ingen måde, at de berørte parters retssikkerhed tilsidesættes.

Hvilke regler der skal gælde, beror jo, som statsministeren har fremhævet det, på en hensynsafvejning, og denne afvejning kan naturligvis falde forskelligt ud afhængig af de hensyn, som gør sig gældende inden for de enkelte områder.

Hvis vi herefter ser på, hvordan parternes retssikkerhed konkret tilgodeses i de forskellige regelsæt, kan jeg oplyse, at offentliggørelse i nogle tilfælde kun kan ske, når kontrolresultatet har ført til skriftligt påbud, forbud, bøde m.v., og når klagemulighederne er fuldt udtømt. I andre tilfælde modtager den berørte part forud for

offentliggørelse orientering herom og kan i nogle tilfælde komme med indsigelser forud for offentliggørelsen, således at der i den endelige rapport er taget hensyn til berettiget indsigelse.

Man kan også forestille sig, at de berørte parters retssikkerhed beskyttes ved at give de pågældende mulighed for at rette op på fejl, kontrollen måtte finde, eller give dem mulighed for at rekvirere nye kontrolbesøg inden for en vis kortere frist efter det første kontrolbesøg og eventuelt også give mulighed for at underkaste den nye prøve en kontraekspertise.

Hvilke af disse beskyttelsesformer der må anses for mest hensigtsmæssig på det enkelte område, beror selvsagt på en konkret afvejning af de aktuelle hensyn inden for hvert enkelt område.

Alt i alt er der efter min opfattelse i reglerne om offentliggørelse taget hensyn til de berørte parters retssikkerhed. Jeg kan i den forbindelse tilføje, at parterne i de forhåbentlig sjældne tilfælde af uberettiget offentliggørelse har mulighed for at få erstatning efter dansk rets almindelige regler om offentlige myndigheders erstatningsansvar.

Hvis man i øvrigt ser på de berørte parters retssikkerhed i et bredere perspektiv, må man heller ikke glemme, at de oplysninger, som gøres tilgængelige ved offentliggørelsen, f.eks. oplysninger af den karakter, som fødevaremyndighederne har offentliggjort, ikke umiddelbart synes at have en sådan privat og fortrolig karakter, at de vil være omfattet af offentlighedslovens regler om undtagelse af oplysninger fra retten til aktindsigt.

Sagt med andre ord vil man typisk kunne få indsigt i oplysningerne efter offentlighedsloven, også selv om der ikke var hjemmel for myndighederne til at offentliggøre kontrolresultaterne.

Lad mig afslutningsvis gentage, at det er godt og nyttigt, at vi her i dag har anledning til at drøfte nogle grundlæggende spørgsmål vedrørende offentliggørelse af tilsynsresultater. Som det forhåbentlig er fremgået, er der her tale om problemstillinger, som vi fra regeringens side gerne vil finde konkrete, velafbalancerede og tidssvarende løsninger på.

Forhandling

Anden næstformand (Henning Grove):
Ordføreren for forespørgerne, fru Eva Kjer Hansen.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne takke statsministeren og justitsministeren for besvarelsen og kvittere for, at justitsministeren da i det mindste er glad for, at vi får en debat her i dag.

Se, når de enkelte fagministerier skal beskrive formålet med offentliggørelse af tilsynsresultater, sker det oftest med to begrundelser. Den ene er, at virksomheder vil have en interesse i at overholde lovgivningen for at undgå at blive hængt ud, og den andet er, at forbrugeren kan se, hvor der er problemer, og så træffe sit valg derefter.

Det relevante spørgsmål i den forbindelse er selvfølgelig: Bliver disse målsætninger så opfyldt? Er der undersøgelser, der dokumenterer, at virksomhederne rent faktisk også bliver mere pligtopfyldende, når tilsynsresultaterne offentliggøres? Bruger forbrugeren de her informationer til noget? Altså på fødevarerområdet viser det sig jo, at der er en meget beskedent interesse for egentlig at gå ind og tjekke tilsynsresultaterne. Er der tegn på, at de offentlige myndigheders tilsyn gør, at man har færre påtaler, fordi det her rent faktisk også bliver brugt til noget? Altså hvad er overhovedet succeskriterierne for det her som et redskab?

For nu også at vise spændvidden i, hvad det er, vi snakker om her, så lad mig nævne, at for nylig har indenrigsministeren jo med en ny beredskabslov fået bemyndigelse til at fastsætte regler om offentliggørelse af resultater og sanktioner på baggrund af brandtilsyn.

I begrundelsen hedder det, at en systematisk offentliggørelse af resultaterne af gennemførelsen af brandsyn i forsamlingslokaler vil kunne bidrage til, at de ansvarlige tillægger brandsikkerhedsmæssige spørgsmål yderligere vægt, og vil give brugerne mulighed for at gøre sig bekendt med lokalernes brandsikkerhedsmæssige standard.

De samme tanker gør sig gældende i Boligministeriet, hvor man overvejer at offentliggøre Elektricitetsrådets tilsynsresultater af elinstallationerne på diskotekerne, for, som det bl.a. også hedder i begrundelsen: Diskoteksgæsterne vil få bedre mulighed for at orientere sig om Elektricitetsrådets vurdering af brandsikkerheden på de eftersete diskoteker.

Altså helt ærligt, hvis der er nogen risiko, hvis der er en fare omkring brandsikkerheden, jamen så skal stedet vel lukkes. Hvem kan forestille sig en diskussion blandt de unge mennesker om, hvor de skal hen lørdag aften: »Åh ja, vi tjekker

lige Elektricitetsrådets tilsynsliste, inden vi beslutter os.«

Altså det virker jo fuldstændig absurd, når man kommer ud i denne form for argumentation. Det er jo klart en myndigheds opgave at sikre, at disse forhold er i orden rundt omkring, og jeg tvivler på, at den såkaldte kritiske forbruger også har tankerne rettet mod Brandtilsynet og elinstallationerne.

Der er der jo så en alvorlig risiko for, at myndighederne måske på grund af en eller anden følelse af afmagt griber til initiativer, som i sig selv ikke fører til resultater. Så bliver det jo tværtimod ansvarsflygtigelse fra den kontrollerende myndigheds side, hvor forbrugeren sikkerhed ikke fremmes, men i virkeligheden sættes over styr.

Der skulle man jo så hellere gribe til en diskussion om: Jamen hvad er det reelt for nogle ting, der skal til, for at man sikrer resultaterne på det her område?

Så er der eksemplerne fra fødevarerområdet, hvor landmanden hænges ud for lige netop at have overskredet grænsen for det tilladte cellental i sin mælk. Men hvad skal forbrugeren stille op med den information? Målingen er flere måneder gammel, forbrugeren kan alligevel ikke fravælge mælken fra landmanden. Der bliver offentliggørelsen kun et bidrag til den almindelige sladder.

Når en restaurant bliver hængt ud for at have en indkøbt vare liggende i sin forretning, hvor udløbsdatoen er overskredet, er det så en alvorlig fejl? Skal restauratøren øjeblikkelig tjekke alle de varer, som en anden leverandør afleverer, eller er der tale om en hændelig situation?

Hvordan skal forbrugeren vurdere, hvad der er slemt, og hvad der ikke betyder så meget? Hvad er konsekvensen af en offentliggjort svips for en virksomhed? Ville det ikke være relevant med oplysninger om, hvorvidt der er tale om førstegangsforselser eller gentagne tilfælde af overtrædelser? Og hvad med en bagatelgrænse? Hvis en fejl bliver rettet øjeblikkelig, skal det så ikke også offentliggøres? Og der vil jeg igen notere mig de positive meldinger fra ministerens side i forhold til at tage de ting op til drøftelse.

Rent faktisk fremgår det jo af Fødeministeriets forslag, der er sendt til høring nu, at man også overvejer at offentliggøre resultater, inden klagemulighederne er udtømt, og der håber jeg da med justitsministerens bemærkninger i dag

at man fra den side vil sørge for at gøre sine synspunkter gældende.

Hvor går grænsen for, hvad regeringen finder det forsvarligt at offentliggøre overhovedet? Og hvor er egentlig regeringen henne i kampen for også at offentliggøre kontrolresultater af offentlige myndigheders forvaltning, overholdelse af love og regler, kontrolresultater vedrørende de offentlige institutioner?

Det ville være interessant også at få nogle bud fra regeringen på, hvor man dér kunne gå ind og i højere grad bruge offentliggørelse af tilsynsresultater for at give borgere og forbrugere en bedre information.

Jeg skal til slut på vegne af Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Dansk Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at reglerne om offentliggørelse af tilsynsresultater er meget forskellige inden for de enkelte ministeriers område og derfor hverken gennemskuelige eller sammenlignelige, opfordrer Folketinget regeringen til at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe med det formål i indeværende samling at få udarbejdet et generelt regelsæt om de grundlæggende regler og vilkår, hvorunder offentliggørelse kan finde sted, således at der sikres præcise, gennemskuelige og sammenlignelige regler, der værner om den enkeltes retssikkerhed.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 22).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se foran). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre: Hvor har vi Venstre henne? Hvad er det for en strategi, Venstre har i denne her problematisering? Skal alle overtrædelser af brandmyndighedernes regulativer føre til, at diskotekerne lukkes med det samme? Det tror jeg ikke helt.

Fødevarer sikkerheden, spiller den ikke nogen rolle? Hvilken strategi har Venstre for fødevarer sikkerheden? Kan det fuldstændig udelukkes, at det har en effekt at offentliggøre, at den lokale bager systematisk opbevarer æggeblommer ved

24 graders celsius? Kan det fuldstændig udelukkes, at det kan have en forebyggende virkning på den bagers omsætning og måske praksis, at sådanne oplysninger kommer til forbrugernes kendskab og ikke holdes hemmelige af myndighederne?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Til hr. Helge Bo Jensen skal jeg sige, at det kan absolut ikke udelukkes, og jeg har også – hvis ellers hr. Helge Bo Jensen har hørt efter, hvad jeg har sagt i mine indlæg – netop gjort det klart, at det her kan være et redskab, der skal bruges.

Jeg synes bare, at vi også skal vide: Bliver det brugt, har det nogen effekt? Og jeg synes, vi skal være meget varsomme med, at det her ikke bliver til et mål i sig selv, og at vi ikke risikerer, at myndighederne løber fra deres ansvar, fordi de har offentliggjort nogle tilsynsresultater og så måske undlader at tage de afgørende initiativer, der egentlig skal til.

Det afgørende for, at det her har en god effekt, er også, at forbrugeren bruger det, og at forbrugeren er interesseret i de her oplysninger og kan træffe et valg efter det.

Det er derfor, vi efterlyser nogle mere generelle regler for, hvordan man bruger offentliggørelse af tilsynsresultater inden for de enkelte områder, for vi tror simpelt hen på, at den åbenhed kan hjælpe forbrugeren i forhold til at vurdere resultaterne og bruge resultaterne.

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Vil det sige, at Venstre så nu går ind for større åbenhed på det her område, så man i højere grad kan hjælpe forbrugeren til at træffe de her valg på et oplyst grundlag?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Venstre går ind for, at der offentliggøres nogle præcise, nogle objektive og nogle brugbare informationer, som forbrugeren så kan have nytte af i forhold til de valg, som forbrugeren gerne måtte træffe.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Dorte Bennedsen som ordfører.

Dorte Bennedsen (S):

Offentliggørelse af tilsynsrapporter er en sag, der fra tid til anden får ganske stor opmærksom-

hed i pressen og i offentligheden, hvor man også diskuterer spørgsmålet om retssikkerhed. Derfor er det godt nok, at vi i dag får lejlighed til at drøfte problemerne.

Jeg har forstået på forslagsstillerne, at de ønsker, at der bliver igangsat et udvalgsarbejde, som kan komme med et udspil omkring offentliggørelse af tilsynsrapporter, et udspil, som skal give ensartede regler for hele området, og hvor reglerne inden for de enkelte områder skal være sammenlignelige for derigennem at sikre de pågældendes retssikkerhed.

Umiddelbart kan sådan en tanke måske lyde besnærende, men ved nærmere eftertanke er det næppe nogen god idé. Som også statsministeren var inde på, er der to hensyn, to vigtige hensyn at tage vare på: hensynet til samfundets og forbrugernes interesser og hensynet til de berørte parter.

Tanken bag at offentliggøre tilsynsrapporter er jo ikke at genere virksomheder og butiksindehavere, og hvad der ellers kan være, men at beskytte borgeren, så han får oplysning, hvis f.eks. fødevarerfabrikanten ikke opfylder kravene til hygiejne og produkterne derved er sundhedsfarlige, hvis legetøjet, man har købt til sit barn, er farligt for barnets liv og helbred, hvis de elektriske artikler ikke opfylder normerne og derfor er livsfarlige i brug.

Skal hensynet til borgeren på den ene side og hensynet til fabrikanten, virksomheden på den anden side tages seriøst, må der ske en afvejning inden for de konkrete områder og ofte også i den konkrete sag.

På de fleste områder er der klare og gennemskuelige regler, og justitsministeren gennemgik jo i sit svar bl.a. reglerne på Fødevarerministeriets område. Her er der ikke på nogen måde tale om en lynjustits over for f.eks. restauranter, der ikke opfylder hygiejnebestemmelserne. Tværtimod, som vi hørte, bliver der givet skriftlige påbud, der er klagemuligheder, osv. osv.

Og hvis en virksomhed inden for fødevarerområdet fortsat ikke opfylder de fastsatte normer for hygiejne, finder vi faktisk, at det er rimeligt, at hensynet til forbrugeren kommer til at veje tungest, og at tilsynsrapporten derfor skal offentliggøres.

Det materiale fra en række ministerier, som fru Eva Kjer Hansen meget venligt har sørget for at Retsudvalget fik forud for denne debat, illustrerer bedre end mange ord, hvorfor et ensartet regelsæt for de mange ministerier ikke er en god idé.

Drejer det sig f.eks. om farligt legetøj eller elektriske artikler, kan der være behov for en øjeblikkelig offentliggørelse, hvor både produkt og forhandler nævnes, mens der selvfølgelig på andre områder bør være en procedure, der giver producent eller virksomhedsindehaver mulighed for at rette sine fejl. Ensartede regler for offentliggørelse vil på ingen måde være til gavn for de berørte, medmindre man vælger at anvende mindste fællesnævner, men i så fald vil regelsættet ikke vægte hensynet til forbrugeren på forsvarlig vis.

Forslagsstillerne mener, at sammenlignelige regler øger retssikkerheden for de berørte virksomheder og fabrikanter. Det ræsonnement forstår jeg simpelt hen ikke. Retssikkerheden skal selvsagt være til stede på hvert eneste af de enkelte områder, men hvorledes den skal udformes, må afhænge af en konkret afvejning af samfundshensynet og hensynet til de berørte inden for hvert enkelt område.

At den, der er underlagt regler for brandtilsyn, skulle have en bedre retssikkerhed, fordi han kan sammenligne sig med de regler, som legetøjsfabrikanten eller fødevarerproducenten er underlagt, forekommer mig mildt sagt at være en noget udokumenteret påstand, som i værste fald som før nævnt kan være til skade for hensynet til samfund og forbruger.

Den enkeltes retssikkerhed skal altså ikke sikres gennem ensrettede regler, for så bliver der ikke tale om en retssikkerhed, men derimod gennem differentierede regler på de enkelte områder. Derved sikrer vi bedst begge de hensyn, der skal tages i dette her.

Og på den baggrund kan det næppe komme bag på forslagsstillerne, at Socialdemokratiet ikke kan støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, om ordføreren ligesom justitsministeren lægger stor vægt på, at klagemulighederne skal være udtømte, når man offentliggør tilsynsresultater, og om det betyder, at den socialdemokratiske ordfører vil sørge for at gøre de synspunkter gældende og dermed få sat en stopper for fødevarerministerens tanker om, at man skal droppe hensynet til retssikkerheden på det område og offentliggøre resultaterne, uden at klagemulighederne er udtømte.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nej, jeg vil ikke generelt svare ja til det spørgsmål. Drejer det sig om bamsen, hvis øjne i virkeligheden viser sig at være små søm, som babyen kan pille ud, så skal der ikke være klagemuligheder udtømt først. Så er det en af de situationer, hvor en pressemeddelelse skal ud med meddelelse om, at det er et farligt produkt.

Men fru Eva Kjær Hansens spørgsmål er jo i virkeligheden en god illustration af, at vi ikke kan lave ensartede regler hele vejen rundt, for selvsagt – og det sagde jeg også i mit indlæg – skal der på andre områder være procedurer, hvor der både bliver mulighed for, at producenten, virksomheden, kan rette sine fejl, og hvor klagemulighederne skal være udtømte. Men det er jo lige præcis en illustration af, at det forslag, der ligger i forslaget til vedtagelse, er håbløst. Det sikrer ikke den enkeltes retssikkerhed, hvis vi både skal se på fabrikant, virksomhed og på et samfund af forbrugere. Så det er en meget god illustration af, at fru Eva Kjer Hansen nok ikke skulle have fremsat det forslag til vedtagelse.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er skuffende, men ikke overraskende, at vi stadig i Venstre er så uenige med regeringen om forholdet mellem stat og borger.

Vi har i Venstre gennem årene i mange sammenhænge rejst spørgsmålet, om der overhovedet er en fornuftig sammenhæng mellem de forskellige borgeres retssikkerhed, og om der overhovedet er et retfærdigt forhold mellem de sanktioner, som borgerne idømmes for større eller mindre lovovertrædelser.

Hvordan kan det være, at regeringen fortsat har så stor omsorg for storforbrydere, der forbryder sig mod straffeloven, og derfor er, om jeg så må sige, heldige, set ud fra et retssikkerhedssynspunkt, at have alle de retsgarantier, som retsplejeloven foreskriver, som er fælles regler for mange forskelligartede straffesager, mens de borgere, der overtræder særlovgivningen, ikke blot skal kunne gennemskue et moralsk af regler om, hvad de må og ikke må, men tilmeld må sive regeringens omsorg, når det gælder spørgsmålet om retssikkerhed?

Der er trods talrige opfordringer fra Venstre til regeringen efter vores opfattelse fortsat et forrygende og aldeles uforståeligt misforhold mellem retsgaranteret strafferetspleje og fraværet af retsgarantier i anden form for sagsbehandling i

den offentlige sektor, hvor der måtte have fundet en lovovertrædelse sted. Det ønsker vi med denne forespørgsel lavet om.

Hvordan kan det f.eks. være, at selv de mennesker, der har begået de mest bestialske forbrydelser, har maksimal retssikkerhed, både hvad angår sagens undersøgelse, hvad angår domsforhandlingen og afsoningen? Ja, også senere i livet er disse forbrydere sikret et særligt hensyn, idet de er sikrede imod, at det offentlige videregiver oplysninger om deres forbrydelser.

Vi har tidligere her i Folketinget på Venstres foranledning drøftet adgangsbestemmelser, vi har drøftet den måde, skattevæsenet og veterinærvæsenet og andre myndigheder behandler sagerne på.

Der er et fravær af sagsbehandlingsregler, så borgerne efter vores opfattelse alt for ofte må betegnes eller i hvert fald nærmest føler sig retsløse. Den retsløshed gælder også i visse tilfælde for de sager, der ender med offentliggørelse af kontrolrapporter for personer eller erhvervsdrivende.

Jeg mener ikke, det er noget argument at blive ved med at tale om, at det er så forskelligartede sager, det drejer sig om. Derfor kan man godt have nogle fælles procedureregler og retsgarantier, og det er dét, vi er optagede af.

Fru Dorte Bennedsen nævnde ordet brandsikkerhed, men problemet er jo netop, at en restaurant, der overtræder reglerne om brandsikkerhed, overhovedet ikke har den samme retssikkerhed som en brandstifter, for nu at sætte det i relief. Det kan man godt undre sig over, specielt i disse menneskerettighedstider, hvor man taler så meget om borgernes ret til fair trial og om beskyttelsen af retten til følsomme oplysninger.

Det er jo sjovt at høre, at på den ene side kan forældre ikke værges sig mod mennesker, der er dømt for grove sexforbrydelser, for dét må man ikke få noget at vide om, men er det væsentlig mindre lovovertrædelser, så skal de hænges ud.

Vi påstår ikke, at det skal være gratis eller risikofrit at overtræde den lovgivning, vi taler om i dag. Det er naturligvis, som både statsministeren og justitsministeren har været inde på, en afvejning. Vi vægter blot tingene anderledes.

Vi mener, at offentliggørelse af kontrolresultater kan være en meget indgribende foranstaltning. Det kan være middelalderens gabestok, der bruges her som sanktion, uden at vi altid overvejer, om der måske var andre og mere hensigtsmæssige former for sanktioner, og derfor

ønsker vi helt præcise betingelser og procedure-regler i disse sager.

Der skal være klare ansvarsregler, hvor myndighederne begår fejl. Myndighederne får som bekendt mere og mere magt over borgerne, og derfor må der være regler, der beskytter borgerne mod overgreb, der sikrer borgerne mod, at den samme myndighed er politi, dommer og straffuldbyrder, som sikrer retfærdighed og ensartethed i myndighedsudøvelsen, som sikrer fælles klageregler, som sikrer proportionalitet mellem overtrædelse og sanktion, som sikrer, at de pågældende borgere og virksomheder ikke pålægges unødvendige og urimelige gebyrer.

Vi er ikke uenige i, vil jeg godt sige, at der på visse områder i vores samfund må være en effektiv kontrol, men i et demokrati må det altså også være muligt for offentligheden og for pressen at overvåge myndighedernes magtudøvelse. Det er det, der er for vanskeligt i dag.

I begyndelsen af det nye årtusinde demonstrerer regeringen igen alt for tydeligt, at retssikkerheden fortsat er bedre for røvere, rockere og rovmordere end for bønder, bagere og brugt-vognshandlere.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var da ellers en ordentlig svada. Man plejer at sige, at når argumentationen er svag, må man hæve stemmen. Nu skal ret være ret. Fru Birthe Rønn Hornbech behøver ikke at hæve stemmen, for den er altid rimelig høj. Men det er jo lidt det samme, fru Birthe Rønne Hornbech gør her, hvor hun finder det nødvendigt at medtage drab og sexforbrydelser og rockere, og hvad ved jeg.

Jeg må sige, jeg har egentlig lidt ondt af fru Eva Kjer Hansen, for jeg har en fornemmelse af – så vidt jeg har kunnet lytte mig til det – at fru Eva Kjer Hansen her har et seriøst emne, som optager hende. Og så synes jeg, det er trist for den debat, som vi alle sammen gerne vil føre, at den skal hives ned med den form for argumentation, som fru Birthe Rønn Hornbech bruger her.

Så vil jeg gerne føje til, at der er ingen, der ikke ønsker retssikkerhed på dette område. Og en lang række af de ting, fru Birthe Rønn Hornbech heroppe remsede op, er Socialdemokratiet fuldstændig enig i. Det, vi opponerer imod, er, at man skal have ensartede regler for dette spektrum af områder fra Elektricitetsrådet over legetøj til kemikalier og fødevarer, og hvad ved jeg.

Og det er jo det, man vil have nogle ensartede regler for.

Hvis vi skal sikre folks retssikkerhed, så skal vi ud og lave regler for det enkelte område, hvor retssikkerheden klart er i fokus, både retssikkerheden for producenten og for borgeren.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg hører, at det er synd for fru Eva Kjer Hansen, at hun må belemres med mig.

Det, som fru Dorte Bennedsen nu sagde, må jo forstås på den måde, at Socialdemokratiet stemmer for fru Eva Kjer Hansens vedtagelse, for der står jo ikke noget om det, som fru Dorte Bennedsen klandrede mig for.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Der står, hvis jeg i øvrigt kan læse dansk, og det mener jeg mig at være i stand til, i dette forslag til vedtagelse, at reglerne skal være sammenlignelige. Og jeg tror også, at det er begrundelsen for forespørgslen, at den manglende sammenlignelighed er en brist på retssikkerheden.

Jeg har, som jeg sagde i mit indlæg, meget svært ved at se, hvorfor regler for brandsikring og fødevarerområdet og kemikalier og farligt legetøj skal være sammenlignelige. Det er ikke spor med til at sikre retssikkerheden for den enkelte producent.

Det er det derimod, hvis man går ind i de enkelte områder og spørger: Hvordan skal reglerne være på dette her konkrete område? Det kan være på fødevarerområdet, kemikalier, eller hvad det nu kan være. Og så siger, at her må vi afveje hensynet til producenten, til virksomheden, samfundet, borgeren. Der kan vi sikre retssikkerheden. Men dette med at skulle have nogle sammenlignelige regler kan jeg slet ikke se meningen med.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Så spørger jeg fru Dorte Bennedsen: Hvis vi tager ordet »sammenlignelige« ud, kan Socialdemokratiet så stemme for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af fru Eva Kjer Hansen samt Det Konservative Folkeparti, CD, Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti?

Jeg har ingen bemyndigelse til at spørge på de partiers vegne, men jeg vil godt spørge, så vi i hvert fald får Socialdemokratiets holdning her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nej, jeg skal heller ikke drømme om at gøre fru Birthe Rønn Hornbech ansvarlig for, om hun har bemyndigelse til det. Det kender vi hinanden for godt til.

Jeg vil sige: Nej, det vil jeg ikke, for jeg mener ikke – ja, ræk bare hænderne himmelråbende i vejret – at det er ét udvalg, der skal dække alle områderne, som bedst kan varetage disse interesser. Det skal varetages med overordentlig skyldig hensyn til de konkrete områder. Og dér skal regelsættet laves og gerne i diskussion med berørte parter inden for regelsættet. Men at Fødevareministeriet skulle have en repræsentant i et udvalg, der skulle lave regler for kemikalier eller noget helt femte, det kan jeg slet ikke se ideen i.

Men det, der er vigtigt, og det er det budskab, der efter min mening i dag skal gå i dag til regeringen, er, at regelsættene skal være klare, og at regelsættene skal sikre retssikkerheden. Det er regeringens pligt på alle områder – både dem, vi diskuterer i dag, og eventuelt nye områder, der måtte komme til – at den sikrer de to hensyn.

Det sker ikke gennem et tværministerielt udvalg. Det sker bedst ved, at regeringen forpligter områderne til, at de hver især sikrer disse her ting.

John Vinther (KF):

Jeg kan jo så næsten – igen uden fuldmagt fra dem, der står bag forslaget til vedtagelsen – starte med at spørge: Hvis man tog ordet »tværministerielt« ud, kunne man så få Socialdemokratiet til at stemme for? Men jeg tror, jeg kender svaret: Socialdemokratiet ønsker ikke at stemme for vedtagelsen, for Socialdemokratiet synes ikke, det er særlig vigtigt, at der bliver skabt nogle klare regler for borgernes retssikkerhed på dette område.

Jeg kan også konstatere, at når det gælder begrebet retssikkerhed, så præsterer regeringen en ganske særlig afart af slagsen. Fra regeringens side hører vi tit flotte festtaler om borgernes retssikkerhed, og beskyttelse mod kriminalitet står i højsædet – i festtalerne altså, for når det kommer til handlingen, står det stadig klart, at Socialdemokratiets nidkære interesse for retssikkerhed først og fremmest handler om forbrydernes retssikkerhed.

Samme nidkære interesse præger ikke billedet, når det gælder borgernes og erhvervslivets

retssikkerhed i forhold til offentliggørelse af kontrolresultater. Her er ingen små steder.

Jeg vil tage udgangspunkt i fødevareområdet af den simple årsag, at det i virkeligheden meget godt beskriver, hvad hele problemstillingen er.

For nylig offentliggjorde fødevareministeren sine planer for offentliggørelse af kontrolbesøg i slagterier, bagerier, restauranter, og hvad der ellers ligger under dette område. Tanken er tilsyneladende, at alle kontrolresultater med et negativt indhold skal offentliggøres, og oven i hatten skal den pågældende næringsdrivende til og med tvinges til at hænge kontrolresultatet op i forretningen til skræk og advarsel for kunderne.

I Det Konservative Folkeparti er vi dybt betænkelige over regeringens plan. Det lugter af offentliggørelse for offentliggørelsen egen skyld. Og det må og skal ikke være et formål i sig selv. Det betyder ikke, at Det Konservative Folkeparti er imod offentliggørelse. Det er vi ikke. Der, hvor offentliggørelse tjener et formål, er det berettiget.

Hvis vi bliver på fødevareministerens område, så er offentliggørelse i orden dér, hvor befolkningens almindelige sundhedstilstand er i fare, eksempelvis ved konstaterede tilfælde af kogalskab. Det er selvfølgelig også i orden dér, hvor en næringsdrivende groft og gentagne gange trods påbud ser stort på alle regler.

Men det er ikke i orden, når man med offentliggørelse af selv de mest bagatelagtige forseelser skaber unødigt og ubegrundet skræk og rædsel i befolkningen. Det tjener ikke befolkningen, og det udsætter på helt urimelig vis de næringsdrivende for en ødelæggelse af deres virksomhed, der ikke står i et rimeligt forhold til deres bagatelforseelse.

Så kan jeg konstatere, at justitsministeren og fødevareministeren tilsyneladende ikke er ganske enige om, hvad der er regeringens politik på dette område. Justitsministeren lagde megen vægt på i sit indlæg, at man selvfølgelig ikke kan offentliggøre kontrolresultater, før de administrative klagemuligheder er udtømte. Den opfattelse deles tilsyneladende ikke af fødevareministeren.

Jeg skal tillade mig at henvise til det udkast til lovforslag om ændring af fødevareloven, der er gået til høring. Det er omdelt i Fødevareudvalget. Her kan man i bemærkningerne læse, at med den foreslåede ændring af fødevarelovens bestemmelser om offentliggørelse åbnes der mulighed for, at fødevareministeren kan fastsætte regler om, at offentliggørelse kan ske, når

tilsynsmyndigheden har gennemført kontrollen – og så kommer det interessante – og inden klagemulighederne er udtømte. Det sidste synes vi fra konservativ side er dybt betænkeligt.

Det siger sig selv, at der, hvor der er en faretilstand, der, hvor befolkningens almindelige sundhedstilstand er i fare, er man nødt til at foretage en hurtig offentliggørelse; men uden for det område må det altoverskyggende udgangspunkt være, at offentliggørelse selvfølgelig først kan ske, når klagemulighederne er udtømte. Det må ikke blive sådan, at man kan ødelægge en virksomhed ved at offentliggøre et kontrolresultat, der efterfølgende viser sig at hvile på et fejlagtigt grundlag.

Da jeg kan forstå, at justitsministeren åbenbart lægger meget vægt på, at klageadgangen skal være udtømt, vil jeg spørge justitsministeren, om det så betyder, at vi kan forvente, at det endelige lovforslag, når det kommer fra fødevarerministeren, ikke indeholder et element, så man kan offentliggøre kontrolresultaterne før klagemulighederne er udtømte. Det synes jeg ville være klædeligt.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Ja, nu var der jo endnu et bud. Hr. John Vinther ville pille ordet tværministerielle ud af forslaget til vedtagelse. Jeg vil spørge: Er der flere bud? For så nærmer vi os jo efterhånden det, som jeg mener der bør stå i sådan en vedtagelse, men jeg tvivler nu på, at vi bliver enige.

Jeg synes, det er lidt trist, og jeg synes, det er lidt synd for debatten, at heller ikke hr. John Vinther kan drøfte dette problem uden at komme med de der helt usaglige påstande. De er smarte – erkendt – fikse og smarte, og de kan måske give et citat i en avis hist og pist, men faktisk synes jeg, at det her problem er for seriøst til den slags plat, rent ud sagt.

Så vil jeg da gerne gøre opmærksom på, at regelsættene for disse her ting er jo lovgivning her fra huset. Jeg kan ikke huske de enkelte områder, men det meste af lovgivningen er formodentlig vedtaget med ganske brede flertal i dette hus.

Nu kommer der konkret på fødevarerområdet, forstod jeg på ministerens tale, et nyt udspil – jeg kender ikke indholdet, jeg er ikke fødevarerpolitiker – fra ministeren på baggrund af en beslutning i Folketinget fra 1999 engang, og det er da i de situationer, man spørger: Jamen hvordan

skal regelsættet så være på fødevarerområdet og ligeledes på de øvrige lovgivningsområder?

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg vil godt i forlængelse af det eksempel, jeg nævnte sidst, spørge De Konservative:

Der er et tilfælde – det er ikke et tænkt eksempel – med en bager, som opbevarer nogle æg ved stuetemperatur, og efterfølgende bliver det ved et følgende kontrolbesøg konstateret, at de her æg altså ikke er blevet smidt ud, som det var meningen, men er blevet puttet i noget bagværk, som så er solgt. I hele det her forløb går der nogle måneder, sagen ender med en bøde, og på den måde ender det med, at det kan offentliggøres.

Men i de tre-fire måneder, hvor lang tid der nu går, er det da rimeligt, at myndighederne – i det her tilfælde også en hel kommunalbestyrelse – kender til den sag, men ikke må fortælle deres venner og bekendte om den, at den ikke kan offentliggøres for brugerne af denne her bager, at det altså er forbundet med en vis risiko at spise bagværket?

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jeg bliver nødt til, og det ved jeg ikke om jeg må ifølge forretningsordenen, men jeg prøver alligevel, at vende spørgsmålet fra fru Dorte Bennedsen om og spørge: Hvad i mit indlæg var usandt? Det kunne jeg da godt tænke mig at få belyst yderligere.

Øj nej, det er rigtigt. Jeg havde ikke fuldmagt til at ændre noget i forslaget til vedtagelse. Jeg tror heller ikke, det er nødvendigt, for som jeg sagde, så tror jeg, vi har fået illustreret, at Socialdemokratiet ikke er rede til at stemme for dette forslag, næsten uanset hvad der måtte blive pillet ud af det.

Til hr. Helge Bo Jensen: Spørgsmålet om æggene – det har været oppe en par gange nu – beskriver i virkeligheden meget godt, hvad problemet er. Problemet er, at hvis man mener, at offentliggørelse af et kontrolresultat er tilstrækkeligt til at komme eksempelvis en forkeret opbevaring af æg til livs, så overlader man kontrollen og dommerfunktionen til forbrugerne, og det er ikke rimeligt.

Hvis myndighederne mener, at det at opbevare æg ved 24 grader er sundhedsfarligt, at det er direkte skadeligt, så skal myndighederne naturligvis ikke forlade sig på blot at offentliggøre

kontrolresultatet, så skal de lukke bageriet, indtil tilstanden igen er bragt i orden. Det nytter ikke noget at tro, at offentliggørelse er redningen på alt. Det er det ikke.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

For god ordens skyld skal jeg lige sige til hr. John Vinther, at jeg brugte ikke ordet usandt, jeg brugte brugte ordet usagligt – hvis hr. Vinther har tid til at høre efter – at det også var usandt er en anden sag.

Jeg gider slet ikke diskutere den der kriminalvendte vinkel her, for jeg mener, den er helt usaglig. Vi drøfter noget – jeg har sagt det før – hvor jeg faktisk startede med at sige tak for, at vi har fået debatten her, for jeg synes, det er rimeligt, vi drøfter det, og så lægger man den ned på det der platte niveau! Jeg synes, det er meget usagligt.

Jo, Socialdemokratiet vil gerne stemme for en vedtagelse, som pålægger regeringen at drage omsorg for, at regelsættet for de enkelte områder skal tilgodesee retssikkerheden, skal vægte hensynet til virksomheden, fabrikanten – hvad det skal være fra den side – og til samfundsinteresser. På hvert område skal vi sikre retssikkerheden, det er regeringens pligt.

(Kort bemærkning).

Helge Bo Jensen (EL):

Jeg synes, det bliver lidt surrealistisk, når først Venstre og nu derefter De Konservative siger, at hvis der er noget, der virkelig er kritisabelt, så luk biksen, luk bageriet.

Jeg tror ikke, der kommer et forslag fra De Konservative om at skærpe bestemmelserne og mulighederne for at lave så indgribende ting over for bagerier og diskoteker, og hvad der ellers har været oppe. Jeg tror ikke på det.

Så kan man jo sige, men det kunne vi jo diskutere, at der naturligvis findes en række overtrædelser, som ikke er så alvorlige, så det er rimeligt med en så kraftig sanktion som at lukke butikken.

Og man kan jo også sige, at det at lukke et bageri er jo også en slags offentliggørelse. Det vil jo i hvert fald komme til at stå på døren. Så jeg synes ikke helt, at argumentationen hænger sammen.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jeg tolker fru Dorte Bennedsens indlæg i debatten på en sådan måde, at Socialdemokratiet altså finder, at det er i orden, at der i forskellige ministerier er helt forskelligartede regler omkring retssikkerhed, eksempelvis om noget så banalt, som at man naturligvis ikke offentliggør et kontrolresultat, før klageadgangen er udtømt.

Her behøver vi ikke at tale om, at der er forskellige områder inden for de forskellige ministerier. Det handler om en helt banal retssikkerhedsgaranti, at man naturligvis ikke offentliggør kontrolresultatet, før klageadgangen er udtømt.

Det burde være muligt at nå til en fælles forståelse af, at sådanne banale retssikkerhedsgarantier kunne man godt udarbejde generelt, så de gjaldt for alle ministerier, men det er Socialdemokratiet åbenbart ikke rede til.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi tror, at lighed kan indeholde forskellighed.

Jeg mener, at De Konservative plejer at sige, at børn i skolen skal behandles forskelligt for at kunne behandles lige. Det kunne man godt overføre til dette her område. Total lighed giver hverken retfærdighed eller retssikkerhed, men forskellighed kan gøre det, når man bare inden for hvert område har haft sig for øje, hvad er hensynene, der skal tages her?

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jo, det kan der nok være noget rigtigt i, men Socialdemokratiets holdning betyder altså ude i virkelighedens verden, at forskellighederne i ministeriernes måde at håndtere det her på kan betyde, at det diskotek, der har haft besøg af Brandtilsynet og har fået en anmærkning, får den ikke offentliggjort, før klagemuligheden er udtømt. Men tilsynsrapporten for den bager, der har haft en løs fuge imellem klinkerne og dermed har fået en negativ rapport, bliver offentliggjort, før han har haft mulighed for at klage. Det synes vi ikke er særlig rimeligt.

Aage Frandsen (SF):

SF er enig med forespørgeren fra Venstre i, at det er vigtigt, at der findes gennemskuelige regler for, hvordan offentliggørelse på baggrund af resultater af tilsynsbesøg må finde sted. SF er også enig i, at det er vigtigt, at disse regler er så præcise som muligt.

Derimod finder vi det ikke særlig relevant eller fornuftigt, at reglerne skulle være sammenlignelige. Vi mener ikke, at det er muligt, for det forudsætter nemlig, at forholdene fra et område til et andet område er sammenlignelige, og det mener vi altså ikke at de er.

I denne her slags sager er der, som det allerede er blevet nævnt, to hensyn at tage, som i sig selv er vigtige at forfølge: Det er for det første hensynet til brugerne og forbrugerne afhængigt af, hvad det er for nogle områder, vi taler om, og for det andet hensynet til producenternes og de handlendes retssikkerhed.

Det afgørende i forbindelse med eventuel offentliggørelse på f.eks. – som det nu har været fremme flere gange – levnedsmiddelområdet er, at det ene og alene sker af hensyn til forbrugerne. Hvis der er producenter eller handlende, der klart og tydeligt samt vedblivende overtræder reglerne, kan det være rigtigt at offentliggøre dette af hensyn til forbrugerne.

Det er ikke, fordi vi ønsker, at nogen skal udstilles i en eller anden form for en gabestok, men fordi vi ønsker, at forbrugerne skal have den bedst mulige information, og fordi forbrugerne dermed kan træffe det valg, som forbrugerne kan træffe, hvis de har alle oplysninger.

Derfor er offentliggørelse heller ikke, som det også er blevet nævnt, nogen erstatning for den myndighedsudøvelse, som under alle omstændigheder skal finde sted i form af påbud eller forbud eller bøde, hvis reglerne ikke overholdes.

SF er enig med forespørgeren i, at det er vigtigt, at reglerne på disse områder er så gennemskuelige og så præcise som overhovedet muligt, så de mennesker og virksomheder, som reglerne vedrører, ved, hvad de har at rette sig efter. De burde ikke være i god tro, når de f.eks. i forbindelse med overtrædelse af reglerne skal tage stilling; de skal ikke kunne overtræde reglerne, hvis de har mulighed for at kende til, hvad der er rigtigt.

En offentliggørelse, der sker af hensyn til forbrugerne og brugerne, er det vi mener man alene skal gå efter.

Det er også vigtigt at understrege, at en forudsætning for, at resultaterne kan eller skal offentliggøres, er, at materialet bygger på oplysninger, der reelt siger noget om kvaliteten eller mangelen på samme, hvis det er kvaliteten, det drejer sig om.

I den forbindelse lagde jeg mærke til, at forespørgeren, fru Eva Kjer Hansen, understregede,

at de skulle være objektive og brugbare, og det mener vi er helt rigtigt.

Og i den forbindelse er det interessant, at det er Venstre, der rejser en forespørgsel og sætter spørgsmålstegn ved relevansen af offentliggørelse i forbindelse med tilsynsbesøg, netop fordi det er Venstre, som har sagt, at man skal offentliggøre karakterer i folkeskolen.

Det må – når man foreslår det – angiveligt være ud fra en betragtning om, at brugerne på den måde bedre kan tage stilling til en skoles kvalitet i forhold til, hvad de mener er godt for deres børn. Men netop det er et område, hvor man kan sige, at det ikke illustrerer – i form af karakterer – de relevante oplysninger. Der er mange andre ting, der skal tages hensyn til.

Derfor mener vi i virkeligheden, at det er lettere, når det drejer sig om levnedsmiddelområdet, end hvis det f.eks. drejer sig om folkeskolen, at tale om, at noget er objektivt og brugbart.

Omvendt medgiver jeg gerne fru Eva Kjer Hansen eksemplet med diskoteket, som blev nævnt tidligere. Det forekom også mig at være dårligt med henblik på, at det kunne give brugerne nogle flere og relevante oplysninger.

Med hensyn til en eventuel vedtagelse, hvor jeg kan forstå at der er en række ord, som man godt kunne lave om eller lade udgå, så kunne jeg godt have lavet en vedtagelse, som jeg synes at jeg kunne stemme for, men så skulle det være noget andet end det, der er i denne. Og jeg vil godt gennemgå det, der er problematisk i dette her forslag til vedtagelse:

For det første mener jeg ikke, at vi har brug for en tværministeriel arbejdsgruppe. For det andet mener jeg ikke, at man kan tale om, at der skal være et generelt regelsæt. Der er nogle generelle principper, man skal følge. Og for det tredje mener jeg ikke, at det er relevant at tale om sammenlignelige regler.

Derfor vil jeg i højere grad koncentrere mig om ting, som jeg mener regeringen bør bekræfte:

For det første skal der være tale om gennemskuelige og klare regler i forbindelse med, hvad der skal offentliggøres, og at man ved det på forhånd. Og jeg vil gerne have, at regeringens bekræfter, at den i forhold til de enkelte ressortministerier vil sikre, at de ting overholdes.

For det andet er det også helt afgørende, at man sikrer, at retssikkerheden er i orden, og at det, man offentliggør, er relevant, at det er brugbart. Jeg vil også godt have bekræftet, at det er det, man vil gøre.

De to ting vil jeg, og så vender jeg måske tilbage igen, da tiden er udløbet, have at justitsministeren bekræfter.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi meget tilfredse med, at Venstre har besluttet sig for at rejse den her forespørgsel. Vi synes, det er helt relevant, at Folketinget løbende følger op på de initiativer, som er mange, omkring offentliggørelse osv. af navne på virksomheder, der måske overtræder nogle regler.

Vi synes også, det er rigtigt, at man løbende her i Folketinget diskuterer retssikkerheden og prøver at holde ministrene lidt i ørerne i forhold til mange af de regler, som kommer i en lind strøm fra ministerierne, og som ikke alle er lige gennemtænkte. Derfor skal vi støtte, at man har rejst debatten, og som det også allerede er blevet nævnt, er Dansk Folkeparti også medforslagsstiller til det forslag til vedtagelse, som er blevet fremsat her i dag.

I Dansk Folkeparti afviser vi bestemt ikke offentliggørelse af resultater fra virksomheder, hvor det viser sig at være et problem med fødevarerikkerheden f.eks. Vi synes dog, at det skal være sådan, som også andre ordførere har været inde på, at klageadgangen naturligvis skal være udtømt.

Det må ikke være sådan, at en virksomhed med rette kan sige i forhold til en given klageadgang, at her har man ikke fået lov til at føre en sag til ende. Her er man måske blevet dømt på et uskyldigt grundlag. Det vil ikke være rimeligt, og det vil vi ikke støtte, og derfor mener vi også, at Socialdemokratiet har en gal indgangsvinkel til det her. Man bør give en garanti til Folketinget og til omverdenen om, at klageadgangen på alle områder naturligt skal være udtømt, inden man går til offentliggørelse, og inden man går til yderligere håndhævelse.

Men det er klart, at der er gentagne gange brud på regler, brud på fødevarerikkerheden, hvor kunderne i en butik ikke kan regne med, at de fødevarer, man får leveret, er i orden, jamen så skal der ske offentliggørelse. Så er det helt rimeligt, at offentligheden får at vide, at den er gal i den pågældende butik, og derfor er det også rigtigt, at der er regler i den her retning, men der skal bare være ens regler på alle områder efter vores opfattelse.

Vi vil dog godt komme med et måske lille kritisk suk i forhold til det, at Venstre rejser forespørgslen – ikke selve det forhold, at den bliver

rejst, men vi synes også, der mangler lidt konsekvens i den holdning, som Venstre og i øvrigt også De Konservative og andre partier har til spørgsmålet omkring retssikkerheden her i landet. Vi har et eksempel fra sidste folketingsamling, hvor det viser sig, at man inden for energiområdet vedtager forslag her i Folketinget, hvor man går ind uden retskendelse og tiltager sig adgang til private virksomheder.

Det synes vi ikke er rigtigt. Vi synes, det vil være rimeligt, at der i alle tilfælde er en retskendelse, hvis man går ind i en privat virksomhed og skal foretage forskellige kontrolforanstaltninger, og jeg vil henvise til L 240 og L 241, som blev behandlet i Folketinget her i sidste samling. Der kan jeg sige, at i Dansk Folkepartis betænkning bidrag har vi netop slået på, at det er positivt, at kontrolmyndigheden kan indgå aftaler med virksomhederne om adgang til erhvervslokaler m.v. med henblik på bl.a. en stikprøvevis kontrol i forbindelse med at udtage produkter til kontrol eller for at kontrollere udformningen af mærkninger.

Men Dansk Folkeparti finder i den her sag, at i tilfælde af at en virksomhed nægter adgang, skal kontrolmyndigheden af retssikkerhedsmæssige grunde indhente en retskendelse, og derfor har Dansk Folkeparti stillet et ændringsforslag, der gør dette obligatorisk. Hvem stemte imod det ændringsforslag? Det gjorde bl.a. partiet Venstre.

Derfor mangler der klar konsekvens, når man siger, at der skal være øget retssikkerhed. Den konsekvens bør man arbejde for i alle Folketingets udvalg, ikke bare i Retsudvalget eller i det pågældende udvalg, hvor man sidder, men man bør indskærpe i de pågældende partier, også i Venstre og De Konservative, over for alle ordførere, at i alle sager bliver det et krav, at der skal indhentes retskendelse, for ellers så skrider retssikkerheden, så får vi ikke det, som vi egentlig gerne vil have med en debat som den her.

Men det skal ikke ændre det indtryk, vi har, at Venstre klart arbejder for forbedret retssikkerhed, forbedret beskyttelse for forbrugerne, og det skal vi også gøre, men der skal være ens regler for det, og der skal være en ens håndtering i Folketinget af tingene.

Så undrer vi os lidt over, hvorfor det er, at vi igen i dag kan se, at SF ligesom ikke rigtig vil være med alligevel. SF har i forbindelse med mange debatter inden for det her område faktisk været utrolig konstruktive og positive over for, at man skulle prøve at drive regeringen i en ret-

ning, der gav en forbedret retssikkerhed, men SF har lidt svært ved, når det kommer til det konkrete, at bakke de initiativer op, der er.

Derfor kunne vi godt tænke os, at man måske lavede et lille hurtigtarbejdende partiudvalg, hvor man satte sig sammen i de partier, hvor der helt klart er et flertal for at holde regeringen bedre i ørerne, og sagde, at nu gør vi noget, vi kan blive enige om, i stedet for at det er nogle små formuleringer om, at det skal være tværminterielle udvalg eller det ikke skal være tværminterielt, der skal være udslagsgivende.

Det bør være sådan, man kan sætte sig sammen og finde ud af, hvad det er, vi gerne vil for at få en forbedret retssikkerhed og forbrugerbeskyttelse her i landet.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Forespørgselsdebatter er udmærkede, fordi de kan give mulighed for nogle mere principielle diskussioner. Det, der somme tider er problemet med forespørgselsdebatter, er, at de absolut skal slutte med en vedtagelse, som er et eller andet tilfældigt, der bliver lavet en sen aften.

Vi kan lave fuldstændig den samme forpligtelse i forhold til regeringen ved, at vi laver en beretning i et folketingsudvalg. Det er ikke mindre juridisk forpligtende at lave noget i et udvalg, end hvis det sker i salen, men det får ikke den samme opmærksomhed.

I den forbindelse vil jeg da godt henvise til noget, vi gjorde i Skatteudvalget tidligere netop omkring retssikkerhed. Der er altså rent faktisk nogle af os, der i udvalgene arbejder med retssikkerhed. Det drejer sig om betænkningen omkring lovforslag nr. L 73 i forrige samling. Der står: Udvalget opfordrer skatteministeren til at undersøge behovet og mulighederne for at udforme nogle samlede og mere præcise retningslinjer for skattemyndighedernes kontrolbesøg hos skatteborgerne, virksomhederne og selskaberne. Og så kommer der en række andre ting.

Dette forslag har været omkring Skattelovrådet og er i øjeblikket i Justitsministeriet, fordi vi netop ønsker nogle præcise retningslinjer. Det behøver man ikke lave i Folketingssalen, det kan man godt gøre i et udvalg.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror da, alle er enige om, at det her ikke skal være noget, man finder ud af en sen aften, og hvis SF mener, man kan gøre det i løbet af

nogle dage i udvalget eller i en beretning, er det jo glimrende.

Derfor skal jeg bare takke for tilsagnet fra SF om, at vi er nogle stykker fra forskellige partier, der går sammen, og hvis regeringen ikke vil være med, jamen så må oppositionen gå ind, og der synes jeg, det tyder på, at SF er at regne her.

Så jeg vil bare sige tak til SF for tilsagnet om, at man enten her i Folketingssalen, i en beretning eller i udvalgene finder ud af noget, der giver en forbedret retssikkerhed her i landet.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Min erfaring i diskussionen omkring retssikkerhed er, at der er nogle partier, der er meget opmærksomme på skatteborgernes retssikkerhed, på virksomhedernes retssikkerhed – det er jeg også – men når det drejer sig om f.eks. arbejdsløses retssikkerhed, førtidspensionisternes retssikkerhed, så synes jeg, det kniber.

Det kan lykkes mig at få sådan noget igennem i Skatteudvalget, for dér har jeg pludselig nogle allierede til denne side. Tilsvarende kan det ikke lade sig gøre i Arbejdsmarkedsudvalget, for dér kan jeg ikke få flertal for det.

Jeg synes, at de partier, der taler retssikkerhed, skal tænke på, at det gælder hele vejen rundt.

Noget andet er, at vi har en forpligtelse til, hvert folketingsmedlem i hvert udvalg, at arbejde for bedst mulig retssikkerhed. Det er ikke kun i Retsudvalget, man interesserer sig for retssikkerheden. Det bør være i alle udvalg.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er vi fuldstændig enige i i Dansk Folkeparti. Derfor vil vi også støtte de initiativer, der måtte være på de forskellige områder.

Jeg vil så bare sige, og det tror jeg også at hr. Aage Frandsen vil erkende, at jeg faktisk har kritiseret Venstre lidt i dag, fordi man ligesom på det ene område her synes, at der skal gøres noget. F.eks. ved vi, at man i forhold til landmændene kerer sig meget om, at man ikke må gøre noget uden retskendelse. Hvorimod vi kan se et eksempel, som jeg har fremdraget i dag, at når det gælder et forslag til lov om fremme af besparelser i energiforbruget og også et andet forslag inden for energiområdet, hvor Venstre altså ikke støtter de initiativer, der kommer for at sikre, at man ikke gør noget uden retskendelse.

Det andet forslag hedder lov om ændring af lov om varmforsyning, og begge forslag er fra sidste samling, så de er relativt friske. Derfor er det vigtigt, at vi på alle punkter sikrer, at man ikke går noget uden retskendelse.

Sonja Albrink (CD):

Det er jo ikke første gang, vi debatterer spørgsmålet om offentliggørelse af kontrolresultater her i Folketinget.

I CD afviser vi heller ikke brugen af offentliggørelse af kontrol- og tilsynsresultater, heller ikke hvis offentliggørelsen omfatter angivelse af navn og virksomhed. Denne offentliggørelse kan til tider være et meget nyttigt redskab for forbrugerne til at træffe nogle valg eller nogle fravalg i nogle bestemte situationer.

Vi er dog af den opfattelse, at offentliggørelse skal tjene et formål og ikke bare have karakter af en ekstra straf for dem, som har trådt ved siden af. Nogle skal rent faktisk have glæde af oplysningerne, og det skal ikke være ren underholdning, som man kan bruge til at pege fingre med.

For som det også er nævnt i forespørgslen, er der jo faktisk også et retssikkerhedshensyn, der skal tages. Hvis en offentliggørelse eksempelvis drejer sig om negative oplysninger, hvilket jo som oftest er tilfældet på fødevarerområdet, som vi har beskæftiget os meget med i dag, ja, så kan en offentliggørelse have ganske alvorlige følger for den, hvis navn eller virksomhed bliver gjort til genstand for offentliggørelsen. I yderste konsekvens kan offentliggørelsen jo ødelægge den pågældendes levebrød.

Derfor synes vi i CD, det er meget vigtigt, at man har nogle klare regler for, hvad man kan offentliggøre, hvornår ting kan og skal offentliggøres, og hvorledes oplysningerne eventuelt demteres eller berigtiges. Og om reglerne i dag er klare nok, kan man måske sætte et spørgsmålstegn ved.

Man må jo heller ikke glemme, at offentligheden jo i meget stort omfang har adgang til at få indsigt i offentlig myndighedsudøvelse, primært i kraft af reglerne i offentlighedsloven, som bygger på nogle gode og rigtige principper. Derfor vil en mere harmonisk og restriktiv offentlighedsstrategi jo under ingen omstændigheder indskrænke den enkelte borger til at få adgang i den indsigt. Det er jo bare et spørgsmål om, hvor let den adgang er, og altså om de oplysninger skal stilles til rådighed via Internettet, aviser eller lignende, eller om man skal udvise

en eller anden form for initiativ for at få adgang til de her oplysninger.

Som allerede nævnt er det vores opfattelse, at offentliggørelse skal bringes i anvendelse i de situationer, hvor borgerne har et behov og et krav på at få en hurtig information, så de har mulighed for at vælge eller fravælge.

Her er spørgsmålet om hygiejne i fødevarer- virksomheder et oplagt eksempel. Efter vores opfattelse har borgerne krav på at få vide, at en bestemt restaurant eller lignende har et problem med hygiejnen. Til gengæld skal informationen være relevant, og det vil sige, at offentliggørelsen skal ske, når dårlig hygiejne er konstateret og ikke måneder efter. Samtidig er det også vigtigt, at der sker en løbende opdatering, samt at en konstatering af udbedring af forholdene også straks offentliggøres.

Offentliggørelse skal virke som et incitament og ikke som en straf, selv om en offentliggørelse af negative kontrolresultater med navns nævnelse nok altid af den enkelte vil blive opfattet som en straf.

Alle kan jo begå en fejl, og derfor er det også vigtigt, at der trækkes en klar grænse for, hvornår der bør ske en offentliggørelse. Her skal man efter CD's opfattelse tage udgangspunkt i grovheden, som bl.a. indebærer, hvilke subjektive ting der kan henføres til de enkelte forhold.

På de områder, hvor kontrolresultaterne vedrører ting, som har med sundhedstilstanden at gøre, skal der selvfølgelig også lægges vægt på risikomomenterne.

Anders Samuelsen (RV):

Der er to kernepunkter i denne debat, som vi har fulgt i løbet af i dag.

Der er en debat om forholdet eller misforholdet mellem en forseelse og så den konsekvens, den forseelse kan få, når den bliver offentliggjort på f.eks. Internettet. Hvis det på den anden side er offentliggørelse af kontrolresultatet med henblik på informering af forbrugeren, som er det tungtvejende hensyn, vi skal tage, så falder hensynet til at kunne offentliggøre de kontrollerede resultater langt tungere.

Gennemskuelighed og sammenlignelighed på tværs har også været et debattemne i dag.

Hvis vi tager det med hensyn til forbrugerne, så træder det rimelig tydeligt og rimelig hurtigt frem, at information om, hvordan det, der bliver kontrolleret, ser ud på nuværende tidspunkt, er helt afgørende.

Det er den afvejning mellem de to forhold, mellem hensynet til den kontrollerende, hvor der findes upassende forhold, og den kontrolleredes mulighed for at tage til genmæle og konsekvenserne af offentliggørelse sammenlignet med forseelsens størrelse, som er det, der er kernepunktet i dag.

For Det Radikale Venstre er det vel som for alle andre her i Folketinget ikke nogen nem afvejning. Fordelen ved den hurtige information er dog indlysende, og den har også nogle klare positive følger, som alle vel også er enige i, nemlig at viden om kontrolresultater – både positive og negative – umiddelbart kan lægges ud til offentligheden, og det har uden tvivl en præventiv, adfærdsregulerende virkning og som et aspekt, som måske ikke har været så langt fremme i debatten i dag, er det også et middel til at sikre mere lige konkurrence mellem folk på markedet.

Målet er altså, når alt kommer til alt, selvfølgelig klart også i høj grad en forbrugervejledning og et pres på de ansvarlige for i endnu højere grad at lægge vægt på de forhold, som kontrolleres, og som skal være i orden.

Kontrol er godt, men skal selvfølgelig ikke drives ud i det absurde. Det er et forhold, som Det Radikale Venstre konstant har for øje med henblik på løbende afvejning af udgifterne til kontrol. Er kontrol overhovedet en offentlig opgave på dette eller hint område, og har kontrollen en effekt, og er det et middel, som kan bruges kontra decentrale løsningsforslag som alternativ?

Alle offentlige udgifter bør fra gang til gang overvejes, så man ikke unødigt kaster om sig med udgifter.

Det forslag til vedtagelse, som vi har fået præsenteret i dag, og som er blevet fremsat bl.a. af Venstre, er efter Det Radikale Venstres mening et eksempel på en kommende udgift, som ikke vil komme til at bære en frugt, som kan opveje udgiften til udvalgets arbejde. Dertil er forskellene mellem de forskellige ministeriers reguleringsområder alt for store og for forskellige. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre at udarbejde det, som Venstre og andre lægger op til.

Jeg er på den anden side overbevist om, at alle i Folketinget under alle omstændigheder kan være enige om, at de enkelte ansvarlige ministre løbende skal følge op på, hvorvidt de offentliggjorte oplysninger rent faktisk benyttes, og at regelsættene inden for de enkelte områder er klare, gennemskelige og sikrer retssikkerheden.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget til vedtagelse.

Helge Bo Jensen (EL):

Det er ikke oplagt for Enhedslisten, at der skal gælde de samme regler for offentliggørelse af resultater af tilsynsbesøg, uanset hvilke områder der er tale om, f.eks. om der er tale om at måle kvaliteten af vores uddannelser eller kontrollere vores fødevarer. Det er nogle meget forskellige områder, og det forekommer da mest oplagt at lave nogle regler, der passer til de forskellige felter.

Det afgørende med formålet med kontrollen må være, hvis det handler om befolkningens sundhed, at forebygge og begrænse risici i den forbindelse, og så er kontrollen og offentliggørelsen helt afgørende. Det gælder på miljøområdet, og det gælder ikke mindst på fødevarerområdet.

Her har befolkningen principielt et naturligt krav på, at alle resultater af tilsynsbesøg og kontrol offentliggøres. Af hensyn til det forebyggende, især for restauranter, butikker og andre, der håndterer vores fødevarer, kan en offentliggørelse af resultaterne virke særdeles motiverende for at behandle vores fødevarer ordentligt, og vi kan ikke leve med den modsatte situation, at offentlige myndigheder ligger inde med hemmeligholdte informationer, der kunne have forhindret mennesker i at blive syge, i nogle tilfælde alvorligt. Og her er den nuværende fødevarerlovgivning, det er jeg ked af at sige, der trådte i kraft den 1. januar helt utilstrækkelig.

Desværre fik regeringen og De Konservative bl.a. ved statsliggørelsen og centraliseringen af fødevarerkontrollen samtidig ødelagt mulighederne for en ordentlig offentliggørelse af resultaterne. Kun forbud og påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, bøder og domme for overtrædelse af fødevarerlovgivningen kan offentliggøres. Det er meget begrænset og af meget begrænset værdi, og det sker med stor forsinkelse.

Flere kommuner, Københavns Kommune og Albertslund Kommune og sikkert også andre, har haft en mere omfattende praksis tidligere til gavn for kvaliteten og hygiejnen på området. Disse ordninger er faktisk blevet ødelagt af denne her statsliggørelse.

Så er det jo heldigvis sådan, at der har været en debat om det her, og bl.a. under behandlingen af forslag fra Enhedslisten og SF i foråret udtalte fødevarerminister Ritt Bjerregaard:

Siden jeg tiltrådte som fødevareminister, har jeg talt for en ændring af den strategi, som Fødevaredirektoratet i dag offentliggør kontrolresultater efter. Jeg synes, der er behov for en mere offensiv og forbrugerrettet strategi på dette område. Målet må være, at de resultater, der offentliggøres umiddelbart, skal kunne hjælpe forbrugerne med at træffe kvalificerede frie valg. Befolkningens kendskab og tillid til fødevarekontrollen må være vores pejlemærke.

Det synes jeg var nogle meget kloge ord, og det er heldigvis også sådan, at der nu er kommet en evaluering af den nuværende praksis, og vi er glade for, at den snart kan omsættes i en ny lovgivning på området. Det må være forbrugerens og befolkningens behov, der står i centrum for denne indsats.

Med andre ord: Vi kan ikke støtte forslaget til vedtagelse. Selv om der kan være enkelte ord i teksten, som vi selvfølgelig finder er interessante, så er det samlede forslag fuldstændig uantageligt.

Jann Sjursen (KRF):

Indledningsvis vil jeg gerne takke Venstre for at have rejst denne forespørgselsdebat med henblik på at få en ganske enkel vedtagelse, og det er så udformet i et forslag, som Kristeligt Folkeparti også er medforlagsstiller til.

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side bestemt ikke imod, at man offentliggør tilsynsresultater. Det er vigtigt i forhold til forbrugerne og jo da især, hvis der er store sundhedsmæssige farer f.eks., eller hvis næringsdrivende eller erhvervsdrivende groft tilsidesætter de bestemmelser, der gælder i lovgivningen. Men vi synes til gengæld også, at spørgsmålet om den enkelte borgers retssikkerhed i denne her sammenhæng er vigtig, og det er jo de to balancepunkter, som flere ordførere her i debatten har været inde på må gøres gældende, når man skal vurdere spørgsmålet.

Vi synes, at det, der er ærindet fra forespørgernes side, nemlig at der bliver nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der kan komme frem med et generelt regelsæt om de grundlæggende regler og vilkår, hvorunder offentliggørelse kan finde sted, er vigtigt. Der er selvfølgelig forskelle på området, men grundlæggende retsgarantier må kunne formuleres også i et generelt regelsæt, sådan som det har været ønsket af Venstre og også af de partier, der står bag det forslag til vedtagelse, som er fremsat.

Så jeg vil sådan set understrege, at som vi ser på det, er det ikke så meget i denne sammenhæng en diskussion, om man er for eller imod offentliggørelse af de her tilsynsrapporter – de skal offentliggøres – spørgsmålet er, hvornår og under hvilke forudsætninger, og vi synes, at det i en tværministeriel arbejdsgruppe er værd at få belyst, hvorledes det kan ske ud fra nogle generelle retningslinjer, så man får mere gennemskuelighed på området.

Det tror jeg vi alle, uanset hvor meget eller lidt vi vil have offentliggjort og på hvilket tidspunkt, kan være enige om vil være en god ting, og derfor støtter vi selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som vi selv er medforlagsstiller til.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil da også her til slut sige, at jeg synes, det på mange strækninger har været en spændende debat, på nogle strækninger har den bevæget sig lidt uden for det, som tror jeg var ordføreren for forespørgernes ønske, og hvor vi bevægede os over i strafferetten. Men jeg skal ikke lade mig friste til også at gå ind og kommentere det, men jeg vil holde mig på den bane, som jeg synes ordføreren for forespørgerne, fru Eva Kjer Hansen, på fornem vis selv har lagt og holdt hele vejen igennem debatten.

Regeringen er klart af den opfattelse, at det er rigtigt og nødvendigt med åbenhed og gennemsigtighed for forbrugerne i vores samfund, og der er i hvert fald et meget stort flertal i Folketinget, der har bakket det synspunkt op, som regeringen har: Forbrugerne skal have de oplysninger, som myndighederne ligger inde med, og det er ikke rigtigt, at man som forbruger i Danmark skal til at bruge lov om aktindsigt for at kunne få oplysninger, som myndighederne ligger inde med, om produkter, som forbrugeren kan købe eller på anden vis blive præsenteret for. Så det er regeringens standpunkt, at vi har et vigtigt hensyn at tage til forbrugerne i Danmark, og det er det, der er bærende for regeringens holdning.

Så er der hensynet til retssikkerheden over for producenter, over for detailhandelen, over for folk, der sælger produkter her i landet, og det mener vi også at vi altid har for øje i forbindelse med udarbejdelse af retlige standarder og regler og lovgivning her i landet.

Den forslag, som en række partier, inklusive partiet Venstre, som har rejst forespørgslen, har fremsat til vedtagelse her, er jeg meget forundret

over. Det forudsætter jo noget som grundlag for vedtagelsen, som ikke er korrekt.

Det er rigtigt, at der er meget forskellige regler – det er korrekt – inden for de enkelte ministerier, inden for de enkelte områder, der skal reguleres, men så står der, at de hverken er gennemskuelige eller sammenlignelige.

Med hensyn til det med, at de hverken er gennemskuelige eller sammenlignelige: Hvis man tager udgangspunkt i det første om gennemskuelighed, vil jeg spørge, hvilke regler der ikke er gennemskuelige. Jeg gennemgik i min tale, i min besvarelse af forespørgslen, det regelsæt inden for det område, som også fru Eva Kjer Hansen selv har spurgt til i dag, nemlig fødevarerlovgivningens område, og jeg vil sige, at det da er meget gennemskueligt. Hvis man tager bekendtgørelsen, der er udarbejdet, kan enhver gennemskue det regelsæt, der her gøres gældende. Det er jo en påstand, man her slynger ud.

Og med hensyn til det andet med, at de ikke er sammenlignelige: Nej, det er de bestemt ikke, og det er jo også målet. De skal ikke være umiddelbart sammenlignelige, fordi det er forskellige områder, vi her regulerer, og derfor skal der ikke være sammenlignelighed i de regler.

Jeg tror, at når man tænker de forskellige områder, der her reguleres, igennem, så vil også selv forslagsstillerne til denne vedtagelse være enige i, at det da ville være forfærdeligt og det ville skabe stor retsusikkerhed, hvis man lavede fuldstændig ens regler og ville påtvinge alle områder samme generelle regelsæt, som der lægges op til.

Så regeringen kan ikke støtte vedtagelsen. Regeringen kan ikke støtte den, af den grund at den bygger på en forkert forudsætning. Den bygger også på en forkert – efter regeringens opfattelse – holdning til tingene.

Lad mig tage et dugfrisk eksempel på spørgsmålet, som hr. John Vinther trak frem. Skal man i hvert eneste tilfælde have udtømt klageadgangen, inden myndighederne kan gribe ind enten gennem offentliggørelse eller gennem nedlæggelse af et forbud mod videresalg? Jeg står her med et dugfrisk eksempel. I går greb Forbrugerstyrelsen ind og standsede salget af et sammenklappeligt løbehjul herhjemme.

Jeg tror, at enhver, der har børn, ved, at det er meget populært i øjeblikket med disse sammenklappelige løbehjul, og jeg tror, at enhver, der har bevæget sig ude i trafikken, har set børn af sted på sådan et sammenklappeligt løbehjul.

Her greb man ind og forbød salg af et sådan sammenklappeligt løbehjul, der hedder Switch Blade, fordi man har fået oplysninger fra England om, at der dér var 10 børn, der var kommet alvorligt til skade, havde fået fingrene i klemme, da de klappede det her løbehjul sammen – endda så galt, at en af dem måtte opereres for at sikre fingrene.

Der er solgt 330 eksemplarer af det her løbehjul i Danmark. Skulle Forbrugerstyrelsen her have henvendt sig til detailhandelen i Danmark og sagt: Nu har vi tænkt os at nedlægge et forbud mod videresalg af det her sammenklappelige løbehjul i løbet af en periode, hvis vi ikke har fået klager fra jer inden da. Så kunne vi måske have set børn i Danmark, der også havde fået klemt fingrene, og på en sådan måde, at der måske var børn, der skulle opereres for at kunne bevare alle fingre.

Jeg tror, at selv hr. John Vinther er enig med mig i, at det skulle Forbrugerstyrelsen naturligvis ikke. Her er det nødvendigt, at man kan offentliggøre det her, og at man også kan nedlægge et forbud umiddelbart mod videresalg.

Vi har også set andre tilfælde hen over sommeren, hvor myndighederne indrykker annoncer, der fortæller, at man skal skynde sig at få skiftet elektriske installationer ud, for ellers kan de blive overophedede og så skabe antændelser i folks private hjem.

Skulle man også her være begyndt at spørge fabrikanten og detailhandelen om deres holdning til sådan et forbud? Nej, det skal man naturligvis ikke. Her skal en oplysning om den test, der her er lavet på det produkt, kunne komme forbrugerne umiddelbart til kendskab, sådan at man undgår at påføre forbrugerne store skader. Derfor vil det være ulogisk, at vi her sagde, at de områder skulle være omfattet af en regulering, hvor alle klageadgange skulle være udtømt, inden myndighederne kunne skride ind.

Det ville være hovsaløsninger. Det ville være sjusk, hvis det var sådan, at regeringen gik ind på denne tanke, og det ønsker regeringen ikke. Og vi ser ikke, at det er vejen frem at nedsætte en tværministeriel gruppe til at lave ensartede regelsæt.

Det er Folketingets ansvar, som hr. Aage Frandsen var inde på, når man laver lovgivning, når man laver nye regler i Folketinget, når man giver bemyndigelse til ministre til udstedelse af bekendtgørelser, at befatte sig med retssikkerheden også i den sammenhæng.

Hr. Aage Frandsen stillede regeringen tre spørgsmål, som hr. Aage Frandsen bad mig om at besvare her under forespørgslen.

Til det første spørgsmål: Skal reglerne være gennemskuelige og klare? Ja, det er klart regeringens opfattelse. Man skal kunne få overblik, man skal kunne gøre sig klart, hvad det er for en regulering, der gennemføres. Det er også regeringens opfattelse.

Skal retssikkerheden være i orden? Ja, det er regeringens opfattelse. Det er et balancepunkt, og balancepunktet skal også omfatte, at der er taget hensyn til retssikkerheden.

Skal det være relevant for offentligheden at få oplysningerne? Ja, det skal det. Man skal ikke komme med irrelevante oplysninger. Det vil gøre det svært for borgerne og forbrugere at orientere sig, og derfor skal de oplysninger, som formidles, også have en relevans.

Jeg håber på den måde at have holdt fast i, at regeringen naturligvis grundlæggende er optaget af retssikkerhedshensyn også på det her felt, som vi har været det hidtil, og det vil vi også være i det fremadrettede arbejde.

Der er rejst spørgsmål fra flere sider i forhold til fødevareministerens overvejelser om ændringer i den eksisterende fødevarerlov. Jeg synes ikke, det er rigtigt for mig at gå i detaljer med det under en forespørgsel, der ikke er rettet til den ressortminister, der har en ny lov under udarbejdelse, der er sendt til høring. Men det er jo rigtigt, som hr. John Vinther påpegede, at jeg gennemgik retstilstanden under den nuværende fødevarerlov, herunder også, at alle klagemuligheder fuldt ud skulle være opbrugt, inden man offentliggjorde tilsynsresultater.

Men her er det jo sådan, og det spurgte fru Eva Kjer Hansen om: Bruger man de her oplysninger, evaluerer man det her, inden man overvejer at ændre på den retlige situation? Ja, det er sket. Der er gennemført en evaluering af de regler, som blev fastlagt i fødevarerloven med virkning fra 1. januar 2000, som fastlagt af Folketinget skulle evalueres omkring 1. juli i år. Der er gennemført en evaluering, som danner grundlag for høringen om det lovforslag, fødevareministeren har udarbejdet. Og jeg synes, at det er rigtigt, at man så, når man kommer til lovbehandling af det, forhører sig hos ressortministeren om resultatet af den gennemførte evaluering af de regler.

Jeg synes, det er et rigtigt princip, som fru Eva Kjer Hansen her også er inde på, at man, inden man laver nye regler, så gør sig klart: Hvad er

det, man vil opnå med de nye regler? Hvad har erfaringerne været med de gamle regler? Kan man opnå de tilsigtede mål uden ny lovgivning? Er der adfærdspåvirkninger, man kan gennemføre i øvrigt uden lovgivning? Alt det er jo samlet ganske godt i den vejledning om høj lovkvalitet, som jeg på regeringens vegne efter opdrag fra statsministeren har udsendt til samtlige ressortministerier, et i øvrigt, synes jeg selv, meget spændende værk, som også lovgivere kan gøre sig bekendt med – det ligger også tilgængeligt på Internettet – når man vil se på, hvordan man sørger for at højne lovkvaliteten her til lands.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Aage Frandsen for en kort bemærkning. Og derefter går vi over til anden runde.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Da det for os er nogle vigtige principper, ville jeg godt have, om justitsministeren yderligere ville uddybe det, som justitsministeren sagde. Jeg er tilfreds med svaret, men vil godt have det uddybet, nemlig at man fra regeringens side er klart interesseret i, at det er gennemskueligt, at retssikkerheden følges, og at det er regler, som er brugbare.

Her vil jeg godt spørge, hvordan man så sikrer sig, at det sker i alle ministerier. For det første i forbindelse med, hvis der tale om en lov, om så Justitsministeriet også kontrollerer den slags ting, når lovene er til Justitsministeriets gennemsyn. Og for det andet, når det drejer sig om cirkulærer, i hvilket omfang man så er sikker på, at den intention, som justitsministeren her har givet udtryk for på regeringens vegne, også følges i hvert eneste ministerium.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Justitsministerens lille eksempel med det sammenklappelige løbehjul var meget sødt, men ikke særlig relevant. Jeg sagde netop i mit indlæg, at hvor der er en faresituation, kan offentliggørelse være på sin plads. Så svaret er ja. Efter omstændighederne kan det være relevant, at der sker offentliggørelse, når sammenklappelige løbehjul er til fare.

Men jeg vil vende spørgsmålet om. Skal det være alle tilfælde, også bagateltilfældene, hvor man kan lave offentliggørelse, uden at klageadgangen først er udtømt? Jeg synes, det er et me-

get enkelt spørgsmål, men vi har stadig ikke fået svar på det.

Jeg synes også, vi savner et helt klart svar på, hvad justitsministerens holdning er til fødevareministerens forslag. Det burde være relativt enkelt. Jeg beder ikke ministeren om at gå i detaljen, men forholde sig til det helt overordnede.

Justitsministeren bekræftede, at han i sit første indlæg lagde megen vægt på, at klageadgangen skulle være udtømt, men sagde om fødevareministerens nye forslag, at det jo var kommet i stand efter en evaluering. Men hvad er justitsministerens holdning? Skal klageadgangen være udtømt som altovervejende udgangspunkt, før der sker offentliggørelse, eller er det noget man kan se stort på?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg blev nemlig også lidt forvirret over, hvad det egentlig var, justitsministeren mente om klagemulighederne inden for fødevarelovgivningen.

Det er jo rigtigt, at man har lavet en evaluering, som har vist, at inden for 3 måneder var der 166 besøgende på denne her liste på Internettet med offentliggørelse af kontrolresultater inden for fødevarelovgivningen. Og det er jo ikke, fordi det er så mange i forhold til den debat, vi ellers har om området, og der begynder det jo at ligne en ren serviceforanstaltning for journalisterne, snarere end der egentlig er tale om regulær forbrugeroplysning, som forbrugerne ønsker at benytte.

Men er det det, at besøgstallet inden for de 3 måneder, som evalueringen viser, har været så lavt, der skulle give en begrundelse, en argumentation for, at man så skulle tilsidesætte ellers retssikkerhedsmæssige hensyn, nemlig det, at klagemulighederne skal være udtømte på området, inden man offentliggør resultatet?

Det vil jeg meget gerne have et svar på fra justitsministeren.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er jo sådan, at ny lovgivning går til lovteknisk gennemgang i Justitsministeriets Lovafdeling, inden den forelægges for regeringen og fremsættes for Folketinget. Og her tilsigter vi jo gennem dialog med ressortministerierne at sikre, at affattelsen af lovgivningen er så klar som muligt, og at de retsregler, der er deri, er i overensstemmelse med andre mere grundlæggende lovgivninger vi har, bl.a. grundloven og nogle af vores internationale konventioner. Men det er

naturligvis det enkelte ressortministerium, som har ansvaret for kvaliteten i sin egen lovgivning.

Det, Justitsministeriet stiller til rådighed, er mere en lovteknisk service, men også naturligvis med mulighed for, at vi kan påpege, hvis der er problemer ikke blot af teknisk kvalitet, men også i forhold til paragraffernes overensstemmelse med mere grundlæggende lovgivning og internationale konventioner.

For så vidt angår det her spørgsmål om retssikkerheden, er det det enkelte ressortministerium, som har, om jeg så må sige, førertrøjen i forhold til at sikre den i affattelsen af lovgivningen. Vi har ikke i Justitsministeriet mulighed for at vurdere relevansen i forhold til offentliggørelse inden for de enkelte ressortområder.

Så derfor er det her den enkelte ressortminister og det enkelte ressortministerium, som har det ansvar. Men det er jo naturligvis, som hr. Aage Frandsen også selv var inde på i sit indlæg, Folketinget, der igennem den lovbehandling, der finder sted her, må sikre, at ressortministeren får både stillet det spørgsmål eller besvaret det under lovbehandlingen mundtligt eller i skriftlig form.

Også når det drejer sig om anvendelsen af bemyndigelser, er det jo sådan, at Folketinget gennem sin lovbehandling kan sikre, at man har fået klarhed over, hvordan de bemyndigelsesbestemmelser vil udnyttes også i forhold til at sikre retssikkerheden.

Det er der jo meget større opmærksomhed om i Folketingets udvalg i dag. Og det er klart, at jeg som justitsminister anerkender den optagethed, som også de andre udvalg ud over Retsudvalget har, som sikkerhed for, at der er retssikkerhedshensyn, der er varetaget i forbindelse med lovtilblivelsen.

Så til hr. John Vinther: Jeg synes, at hr. John Vinther lød en lille smule mopset. Det var bestemt ikke min hensigt at opfatte hr. John Vinther sådan, at hr. John Vinther og Det Konservative Folkeparti ikke ville have gjort nøjagtig det samme, som Forbrugerstyrelsen gjorde i går, nemlig at nedlægge et umiddelbart forbud mod videresalg af dette sammenklappelige løbehjul. Jeg gav selv svaret, og jeg antog, at hr. John Vinther var fuldstændig enig i det, og det var jeg glad for at få bekræftet, at hr. John Vinther var. Hvor der foreligger en umiddelbar fare, skal der kunne offentliggøres resultater umiddelbart, og der kan jo også nedlægges et forbud mod videresalg. Det er vi jo enige om.

Det, jeg så ikke forstår, er, hvordan hr. John Vinther så forestiller sig, at man skal kunne lave et generelt regelsæt, som skal omfatte alle de her områder? For jeg går ud fra, at den samme adgang til at kunne nedlægge et umiddelbart forbud ikke skal gælde for alle områder. Jeg går ud fra, at det ikke skal gøre sig gældende inden for restaurationsområdet, at man skal kunne nedlægge et umiddelbart forbud mod, at forretningen åbner dagen efter, at man har været på kontrolbesøg. Jeg går heller ikke ud fra, at hr. John Vinther mener, at man skal kunne stoppe alle produkters videresalg, hvis det ikke er i en situation, hvor det er ganske alvorlige forhold, der kan gøre sig gældende.

Så jeg mener, at det er nødvendigt, at vi forholder os til de konkrete bestemmelser i forbindelse med behandlingen inden for de enkelte ressortområder. Det er både vi og Folketinget bedst tjent med. Og det fører ingen steder hen at nedsætte sådan en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal sidde og lave sådan nogle regelsæt på de her meget forskelligartede områder.

Til spørgsmålet om min personlige holdning til fødevareministerens lovudkast: Jeg mener, det vil være at åbne for en måske for oppositionen meget spændende øvelse, hvis man sådan kunne kalde andre ministre i Folketinget til sig og spørge dem om lovforberedelsen i deres ministerier. Jeg falder ikke for fristelsen til at gå ind i den dialog. Det er fødevareministeren, der har et lovforslag til høring, og min stillingtagen til det bliver taget på et tidspunkt, hvor det skal passere ministermødet, hvor lovforslaget skal fremsættes på regeringens vegne. Det er en uskik, hvis vi begynder på den juleleg her op mod højtiden.

Til fru Eva Kjer Hansen er svaret nøjagtigt det samme, også i forhold til evalueringen af den nuværende fødevarelov. Resultatet af den evaluering må man forelægge for og spørge fødevareministeren om og ikke justitsministeren.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Eva Kjer Hansen som ordfører for forespørgerne i anden omgang.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kan så sikre justitsministeren, at den debat vil vi følge op over for fødevareministeren. Men jeg skal dog alligevel konstatere og i virkeligheden beklage, at vi så ikke kunne få et klart svar fra justitsministeren omkring klagemulighederne inden for fødevareområdet her i dag, i og

med at det jo var justitsministeren, der flere gange i sin besvarelse af forespørgslen netop understregede betydningen af, at offentliggørelsen først finder sted, efter at klagemulighederne er udtømte. Og derfor er det naturligvis et vigtigt emne at tage fat på her i dag.

Justitsministeren opponerede så også mod brug af ordene »gennemskuelige, sammenlignelige«, sammenlignelige derhen, at det ikke kan være sammenligneligt, men at gennemskuelig måske på en måde var et helt forkert ord at bruge, fordi justitsministeren nok mener, at der er gennemskuelighed i de forskellige ordninger. Det vil jeg så sørge for at vi vender tilbage til og kan få belyst gennem udvalgene. For efter alle de spørgsmål, jeg har stillet på området indtil nu, synes jeg, at det er meget vanskeligt at gennemskue, hvad der egentlig gælder på de forskellige områder. Som mit kendskab er til de forskellige områder, er der rigtig mange ting, der slet ikke er defineret inden for de forskellige fagministeres områder. Og det var jo bl.a. det, vi skulle bruge et fælles regelsæt til, nemlig at få angivet, hvad det er for nogle ting, der klart skal redegøres for inden for et område, når man laver lovgivning vedrørende det her.

Jeg synes, det er så vigtigt, hvis forbrugerne og hvis borgerne overhovedet skal kunne bruge de her tilsynsresultater til noget, at vi så sørger for, at der er en beskrivelse, at der er regler om vilkår m.v., som gør, at man kan gennemskue, hvilken betydning de her resultater så egentlig har.

Ellers synes jeg i virkeligheden, at vi er kommet et godt skridt videre med den her forespørgselsdebat i dag, og jeg vil gerne kvittere for de mange positive tilkendegivelser, der har været fra diverse ordførere i forhold til enighed om, at der skal være klare og gennemskuelige regler, at vi skal følge det her område op med, hvad resultaterne egentlig er, at vi skal have nogle vurderinger af, hvad effekten er af at bruge det her som redskab. Og der også er mange, der har talt om overvejelserne om vilkårene, om hvordan vi værner om retssikkerheden.

Så dermed synes jeg egentlig, at vi er kommet et rigtig godt stykke på vej. Specielt vil jeg gerne kvittere for SF's forslag om, at vi eventuelt i udvalget skulle fortsætte denne her diskussion med at få formuleret en beretning. Det synes jeg lyder umiddelbart som et meget godt forslag og noget, som vi vil være positivt indstillet over for.

Det ville jo så også give Socialdemokratiet muligheden for at komme på banen med, hvad

der egentlig er brug for på det her område. For jeg kan naturligvis ikke andet end undre mig over, at fru Dorte Bennedsen synes, at det her er et seriøst emne, at det er noget, man i hvert fald skal interessere sig for, og dér undrer det mig så, at det ikke fra Socialdemokratiets side bliver fulgt mere seriøst op i forhold til en definition. Jamen når man vil have klare regler på området, når man vil sikre retssikkerheden, så er man også nødt til at definere, hvad man rent faktisk mener med det.

Jeg skal gerne medgive – som statsministeren var inde på – at når man kommer til detaljerne inden for de forskellige områder, jamen så må der være en afvejning, som kan falde forskelligt ud, afhængig af hvad det er for noget, vi taler om.

Men jeg mener ikke, at retssikkerheden kan variere fra ministerium til ministerium. Og derfor mener jeg, at det må være muligt at lave nogle generelle grundlæggende vilkår, der klart siger: Hvad er det vi mener, at vilkårene skal være på dette her område? Hvordan kan man bruge det? Og selvfølgelig må det så udvides inden for de enkelte områder i det omfang og under hensyntagen til, hvad det rent faktisk er, vi snakker om her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted i morgen, torsdag den 23. november 2000.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 69: Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet. (Genoptræningsplaner).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen).
(Fremsat 1/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, det er jo et godt lille lovforslag, vi her skal behandle, det kan få stor betydning for den enkelte borger.

Lovforslaget er et led i udmøntningen af aftalerne om den kommunale økonomi i 2001, der er indgået mellem regeringen, Amdsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening samt Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune. I den aftale blev det besluttet, at der ved udskrivning fra sygehus skal foreligge en plan for en effektiv og hurtig genoptræning. Formålet er at sikre sammenhæng i de offentlige genoptræningstilbud for den enkelte patient, uanset om genoptræningen tilbydes af amtet eller af kommunen.

Og det er netop her – altså i forholdet mellem sygehuset, amtet og kommunen – at problemet ligger. Som reglerne er nu, er det ikke præciseret, hvem der har det egentlige ansvar for genoptræning, eller sagt med andre ord: Der eksisterer en vis uklarhed om ansvarsplaceringen. Er det amtet eller kommunen, som står som hovedansvarlig for udmøntningen af genoptræning af patienter?

Jeg ved, at mange patienter har oplevet genoptræningsindsatsen som usammenhængende og ukoordineret. Dette er endvidere blevet bekræftet på folkehøringen i Odense og på andre folkehøringer, hvor der var et klart formuleret ønske om at sikre, at patienterne ikke efterlades i et tomrum mellem amt og kommune, når de sendes hjem efter endt sygehusbehandling med et fortsat genoptræningsbehov.

Det er helt centralt for den enkelte patient, der står over for et genoptræningsforløb, at få klar besked om, hvilken træning der bør iværksættes, tilrettelæggelsen heraf og – lige så vigtigt – hvem der står som ansvarlig for udmøntningen af genoptræningsplanen.

Med dette forslag sikrer vi, at patienten ikke sætter sig mellem to stole. Det præciseres, at det er sygehusvæsenets ansvar at lægge den nødvendige genoptræningsplan, og kommunerne står så for at føre selve planen ud i livet, eventuelt i samarbejde med amtet.

Mange steder i landet løses genoptræningsopgaverne allerede i samarbejde mellem amter og kommuner, men dette her forslag vil med kravet om udarbejdelse af en træningsplan til den enkelte patient, når dette er fagligt begrundet, nødvendiggøre, at alle amter og kommuner